

Załącznik nr 1

do uchwały nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **edukacja artystyczna w zakresie sztuki
muzycznej**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Uniwersytet Jana
Kochanowskiego w Kielcach**

Data przeprowadzenia wizytacji: **21-22 maja 2024**

Warszawa, 2024

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	5
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	16
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	24
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	35
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	39
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	45
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	47
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	50
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	53
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	55

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Jacek Ścibor, członek PKA

członkowie:

1. prof. dr hab. Marta Kierska – Witczak, ekspert PKA
2. prof. dr hab. Marcin Wolniewski, ekspert PKA
3. Piotr Kulczycki, ekspert PKA z grona pracodawców
4. Maria Skrzypczyńska-Zagajewska, ekspert PKA z grona studentów
5. Grzegorz Kołodziej, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej (dalej również: eawsm) prowadzonym na Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach (dalej również: UJK, UJK w Kielcach), została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej (dalej również: PKA) w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2023/2024. Wizytacja została przeprowadzona w formie stacjonarnej, zgodnie z uchwałą nr 600/2023 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 27 lipca 2023 r. w sprawie przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej. Polska Komisja Akredytacyjna po raz drugi oceniała jakość kształcenia na wizytowanym kierunku. Poprzednia ocena została przeprowadzona w roku akademickim 2008/2009 i zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej. Ponadto w roku akademickim 2014/2015 Polska Komisja Akredytacyjna przeprowadziła ocenę instytucjonalną Wydziału Pedagogicznego i Artystycznego Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, który wówczas prowadził przedmiotowy kierunek. Ocena ta również zakończyła się wydaniem oceny pozytywnej.

Zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni, a dalszy jej przebieg odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania z zespołem przygotowującym raport samooceny, osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości na ocenianym kierunku, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz publiczny dostęp do informacji o programie studiów, pracownikami odpowiedzialnymi za umiędzynarodowienie procesu kształcenia, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, studentami oraz nauczycielami akademickimi. Ponadto przeprowadzono hospitację zajęć dydaktycznych, dokonano oceny losowo wybranych prac dyplomowych i etapowych, a także przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne wnioski, o których Przewodniczący zespołu oceniającego oraz współpracujący z nim eksperci poinformowali Władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	sztuki muzyczne	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów / 180 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	5 ECTS, 60 godzin lub 13 ECTS, 240 godzin – w zależności od wyboru specjalności	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	- nauczycielska - realizacja dźwięku - dyrygowanie i prowadzenie zespołów - śpiew estradowy	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	52	---
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	2401-2466	---
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	98-106	---
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	124-158	---
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	66	--

Nazwa kierunku studiów	edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	

Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek	sztuki muzyczne	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry / 120 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	6 ECTS, 100 godzin lub 8 ECTS, 130 godzin – w zależności od wyboru specjalności	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	- nauczycielska - realizacja dźwięku - dyrygowanie i prowadzenie zespołów - śpiew estradowy	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	32	---
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	1616-1821	---
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	70-77	---
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	97-109	---
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	79	--

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody	kryterium spełnione

kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	Kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	Kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	Kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	Kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione częściowo

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kierunku i zdomowienie go w murach Uniwersytetu Jana Kazimierza w Kielcach ma swoją długoletnią historię, w przeszłości związaną przede wszystkim z kształceniem wysoko wykwalifikowanej kadry nauczycieli muzyki w szkołach ogólnokształcących; nauczycieli będących jednocześnie dyrygentami i kierownikami różnego typu zespołów (głównie chóralskich) w placówkach szkolnych i w ruchu amatorskim. W roku 1969, w ramach Wydziału Pedagogicznego Wyższej Szkoły Nauczycielskiej w Kielcach powołano kierunek nauczanie początkowe z wychowaniem muzycznym. Obok niego, od 1970 rozpoczęto kształcenie na samodzielnych kierunkach wychowanie muzyczne, w formule kształcenia zaocznego absolwentów studiów nauczycielskich; rok później powołano Zakład Wychowania Muzycznego, mający opiekować się od strony naukowej i dydaktycznej nowopowstałą jednostką. W 1980 roku uzyskał status Instytutu Wychowania Muzycznego (od 2000 roku: Instytut

Edukacji Muzycznej) a w jego ramach zaczęły funkcjonować już dwie jednostki: Zakład Dydaktyki Muzyki oraz Zakład Dyrygowania i Prowadzenia Zespołów. Od roku 2019 miejsce Instytutu zajęła Katedra Muzyki, w ramach której do dziś pracują: Zakład Praktyki Instrumentalnej oraz Zakład Sztuki Dyrygenckiej i Emisji Głosu.

Zespół oceniający docenia szczególną rangę i kulturotwórczy potencjał kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej funkcjonującego w kieleckim Uniwersytecie. Kierunek wpisuje się w zdefiniowaną strategię Uczelni, dla której najważniejszymi celami, obok podnoszenia poziomu edukacji i przedsiębiorczości, są rozwój nauki i sztuki oraz współpraca z otoczeniem. Oba te cele realizuje także oceniany kierunek, o czym świadczy m.in. umiędzynarodowienie działalności artystycznej, wspieranie rozwoju naukowego i artystycznego pracowników, realizowanie znaczącej działalności koncertowej w kraju i za granicą, podnoszenie jakości działalności naukowej i artystycznej, publikacje artykułów naukowych i podręczników akademickich, organizacja festiwali muzycznych, autorska twórczość kompozytorska. Zespół zauważa integrację kierunku ze środowiskiem, a także współpracę z otoczeniem, o której więcej w opisie kryterium 6.

Należy stwierdzić, że koncepcja kierunku łączy się ściśle z działalnością naukową i artystyczną prowadzoną w Uniwersytecie w dyscyplinie sztuki muzyczne, do której kierunek jest przyporządkowany. Pod troskliwą opieką Władz Uczelni od lat stanowi on swoisty akcelerator ogólnoakademickiej działalności artystycznej, ułatwia dostęp i pozwala na promocję kultury wysokiej w lokalnym uniwersyteckim środowisku, w mieście i w regionie, jest artystyczną wizytówką Uczelni, poprzez podejmowane inicjatywy kreuje jej wieloaspektowy, złożony, a zarazem szlachetny wizerunek. Koncepcja kierunku mieści się w dyscyplinie sztuki muzyczne, do której go przyporządkowano, zgodna jest także ze strategią Uczelni.

Kształcenie odbywa się w cyklu 3-letnich studiów licencjackich i 2-letnich studiów magisterskich, prowadzonych w formie stacjonarnej. Programy studiów, dostosowane do wymogów ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie studiów, zostały zatwierdzone w 2019 roku (tym tokiem kształcenia realizowany jest obecny III rok studiów) i zmodyfikowane w 2022 roku (tym tokiem kształcenia realizowane są pozostałe lata). Od października 2022 roku studenci obu poziomów studiów mają możliwość indywidualnego kształtowania ścieżki kształcenia poprzez wybór „modułów przedmiotowych” (program kształcenia nie używa tego sformułowania) - na obu poziomach studiów można wybrać kształcenie nauczycielskie lub realizację dźwięku. System wyboru „modułów przedmiotowych” (program kształcenia nazywa je „zakresami”) jest skomplikowany, aczkolwiek spójny. Na studiach pierwszego stopnia student wybiera jedną grupę przedmiotów w „zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela” lub „realizacji dźwięku” oraz jedną grupę przedmiotów w „zakresie dyrygowania i prowadzenie zespołów” lub „śpiewu estradowego”. Na studiach drugiego stopnia student dokonuje trzech wyborów: wybiera jedną grupę przedmiotów „w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela” lub „realizacji dźwięku”, jedną grupę przedmiotów „w zakresie prowadzenia zespołów muzycznych” lub „śpiewu estradowego” oraz jedną grupę przedmiotów „w zakresie „umuzycznienia” lub „muzyki popularnej”.

W odróżnieniu od wcześniejszych, obecne nazwy jednostek naukowych (zakładów), funkcjonujących w ramach kierunku, odnoszą się do dwóch obszarów: praktyki instrumentalnej, a więc nauki gry na instrumentach (Zakład Praktyki Instrumentalnej) oraz prowadzenia zespołów, głównie chóralskich, dla których istotną sprawą są kompetencje wokalne (Zakład Sztuki Dyrygenckiej i Emisji Głosu).

W chwili obecnej nazwy zakładów, a także i zakres ich odpowiedzialności nie pokrywają się z funkcjonującymi ścieżkami kształcenia; brak jest np. jednostki zajmującej się nadzorem nad kształceniem nauczycieli, nauką śpiewu estradowego, realizacji dźwięku (studia pierwszego stopnia), a także: umuzykalnienia, muzyki popularnej, realizacji dźwięku (studia drugiego stopnia).

Zespół oceniający uzyskał od Władz kierunku informację, że po gruntownym zbadaniu rynku oraz wstłuchaniu się w opinie studentów, w specyficznym środowisku miasta Kielce kierunek edukacja artystyczna musiał stopniowo ewoluować – od typowego nauczania muzyki w szkołach ogólnokształcących i prowadzenia chórów, w stronę wielozadaniowości, swobody posługiwania się mediami, sprzętem nagłaśniającym – przy okazji pracy w domach kultury i innych placówkach pozaszkolnych. Na pytanie zespołu oceniającego „kim ma być absolwent studiów?” wskazano na złożoność zagadnienia – może to być nauczyciel, który po realizacji pierwszego i drugiego stopnia (łącznie), będzie wyposażony w kompetencje nauczycielskie lub będzie to osoba zajmująca się innymi muzycznymi aktywnościami. Tu nie uzyskano jednoznacznej odpowiedzi - może to być członek zespołu muzyki rozrywkowej – instrumentalista lub wokalista (stąd nacisk na kształcenie kompetencji wykonawczych – instrumentów lub śpiewu), może to być realizator dźwięku (stąd moduł przedmiotów o charakterze specjalistycznym w tym zakresie), może to być „instruktor muzyki – który może obsługiwać imprezy” (cytat ze spotkania), menadżer, animator. Duża część studentów nie upatruje swojej przyszłości w pracy edukacyjnej z młodzieżą, dziećmi, czy dorosłymi, ale wykonawstwie estradowym lub pracach realizacyjnych, choć, jak młodzież podkreśla, elastyczność doboru ścieżki kształcenia spowodowała „rozmycie” sylwetki absolwenta. Według opinii Władz kierunku, dotychczasowa formuła kształcenia nauczycieli i dyrygentów „wypaliła się” w momencie podjętych reform szkolnictwa ogólnokształcącego. Inne spojrzenie na sylwetkę absolwenta mieli nauczyciele szkolni oraz niektórzy pedagodzy kierunku, będący często absolwentami UJK. Twierdzili oni, że obecnie nauczyciel powinien być wyposażony w pakiet kompetencji i umiejętności z zakresu posługiwania się sprzętem nagłaśniającym i pracy z dźwiękiem. Taka optyka jednak ma uzasadnienie tylko w wypadku, w którym studenci uczący się realizacji dźwięku będą w przyszłości nauczycielami – a program tego nie zakłada – student wybiera bowiem albo kompetencje nauczycielskie albo ścieżkę realizacji dźwięku. Reasumując – sylwetka absolwenta nie została jasno zdefiniowana, balansuje pomiędzy absolwentem – nauczycielem, dyrygentem amatorskich (w tym szkolnych) chórów i zespołów instrumentalnych, instruktorem i nauczycielem gry na instrumencie i śpiewu, instrumentalistą, a częściej – wokalistą – członkiem zespołów muzyki rozrywkowej a technikiem realizacji dźwięku.

Pakiet zajęć z realizacji dźwięku – został w ocenie zespołu słusznie wprowadzony do uniwersyteckich treści programowych jako swoista reakcja na zapotrzebowanie środowiska. Po analizie programu, po rozmowach przeprowadzonych w trakcie wizytacji oraz po zrealizowanych hospitacjach zajęć zespół oceniający jednoznacznie docenia prawidłowe ujęcie treści programowych w specjalistyczne przedmioty dotyczące realizacji dźwięku, docenia poziom hospitowanych zajęć, potwierdza wysoki poziom kwalifikacji kadry pedagogicznej. Niedosyt i niejasność jednak pozostawia zasadnicza koncepcja kierunku, który utracił swoją spójność i jednoznaczność poprzez rezygnację z uzyskiwania uprawnień nauczycielskich przez sporą część studentów, których “kusi” propozycja wykonawstwa estradowego i nośne nazwy zakresów: “realizacja dźwięku”, czy “muzyka estradowa”. Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej ze swojej istoty jest nakierunkowana na szeroko rozumianą pracę edukacyjną i animacyjną, nie zaś wykonawstwo, czy też obsługę dźwiękową koncertów. Przedstawione w Raporcie samooceny (s. 28) założenia w pierwszej kolejności wskazują na absolwenta będącego samodzielnym twórcą, artystą-muzykiem, kreatorem, uczestnikiem i organizatorem kultury

muzycznej, uprawnienia i misję nauczycielską traktują w sposób drugoplanowy i fakultatywny. W ocenie zespołu, wadliwe jest w koncepcji położenie wzmoczonego nacisku na wykonawstwo instrumentalne, praktykę estradową, a także brak odpowiedniej i uzasadnionej formy dyplomowania dla studentów zakresu realizacja dźwięku (por. kryt. 3).

Przykładowym rozwiązaniem mogłoby być wydzielenie realizacji dźwięku i praktyki estradowej jako osobnego kierunku, w którym inne byłyby założenia, spójna sylwetka absolwenta i forma dyplomowania (np. w formie zrealizowanego tematycznego projektu z opisem) oraz bardziej spójny byłby sam nurt kształcenia, związany także z doświadczeniem indywidualnej pracy wokalne i instrumentalnej na scenie estradowej, przy znajomości odpowiednich parametrów technicznych i realizacyjnych.

Z drugiej strony Instytut Muzyki kładzie duży nacisk na wykonawstwo artystyczne – formułuje np. jako jeden z pierwszych celów kształcenia „tworzenie i realizację własnych prac/koncepcji artystycznych”, a także wyposaża studentów w naukę dwóch instrumentów na studiach pierwszego stopnia (*fortepian* w wymiarze 60 godzin; *drugi instrument* – do wyboru spośród 11 oferowanych – por. sylabus) oraz naukę jednego instrumentu na studiach drugiego stopnia (tzw. *instrument główny* – do wyboru spośród 8 instrumentów – por. sylabus). *Nota bene* zaleca się zmianę nazwy przedmiotu *instrument główny*, która kładzie nacisk właśnie na aspekt wykonawczy i jest myląca w stosunku do kierunków instrumentalnych innych uczelni w Polsce, kierunków o nieporównanie wyższym poziomie wymagań programowych. Nacisk na wykonawstwo instrumentalne uwidocznił się dodatkowo w pojedynczej obsadzie studentów na indywidualnych lekcjach instrumentu, co jest normalne, jeśli rozpatrywać metodykę nauczania tego przedmiotu, jednak w zestawieniu z grupowymi lekcjami z dyrygowania (2-3 osoby) stanowi dysproporcję. Innym przykładem, który zostanie omówiony bardziej szczegółowo w kryterium 3, jest zdarzające się w kilku przypadkach wprowadzenie formy dyplomowania pod nazwą „praca artystyczna” (będącej krótkim występem instrumentalnym lub wokalnym) i przyjęcie tematyki czysto wykonawczej jako tematyki uzupełniających prac pisemnych (przykłady: *Głos tenorowy w różnych epokach i stylach. Zagadnienia emisyjne i sprawa estetyki brzmienia związane z techniką wokalną*; *Środki ekspresji muzycznej w twórczości Fryderyka Chopina* na przykładzie Nokturnu cis-moll op. posth).

Nacisk na kształcenie instrumentalne widać także w sformułowaniach celów kształcenia, zawartych w sylabusach przedmiotowych, np. na studiach pierwszego stopnia celem kształcenia przedmiotu *drugi instrument* jest „kształtowanie umiejętności realizowania własnych koncepcji artystycznych; przygotowanie do interpretacji utworów reprezentujących różne style muzyczne (...); przygotowanie do występów publicznych. (...) wspieranie studenta w jego dążeniu do prowadzenia samodzielnej działalności artystycznej. Cele przedmiotu *fortepian*, to m.in. „doskonalenie umiejętności interpretowania utworów reprezentujących różne style i techniki gry; rozwijanie umiejętności samodzielnej pracy oraz gry a vista. (...) przygotowanie do samodzielnego podejmowania niezależnych prac artystycznych oraz publicznych prezentacji”. Niedosyt pozostawia brak odniesienia do ewidentnych możliwości wykorzystania fortepianu w obszarze pracy nauczycielskiej, chórmistrzowskiej czy animacyjnej. Nacisk na wykonawstwo widać także w dużej obsadzie godzinowej przedmiotów związanych z zakresem „śpiewu estradowego” na studiach drugiego stopnia, kiedy pojawiają się zajęcia typowo wykonawcze np. *warsztaty estradowe* oraz *taniec i choreografia* – oba po 120 godzin.

Podsumowując, zespół oceniający docenia różnorodność działań twórczych, kreatywność i czujność Władz Instytutu na głosy przychodzące z otoczenia społecznego, zauważa jednak wady w koncepcji kierunku, zgodnie z którą włączanie do kształcenia różnorodnych ścieżek, daje efekt próby prowadzenia *de facto* innych kierunków (wykonawstwo instrumentalne, wykonawstwo wokalne, realizacja dźwięku) w ramach podstawowego, jakim jest edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej. Zespół oceniający przyjął informację od Władz Jednostki, że wycofały się one w ostatnich latach z zakresu „gra na fortepianie/śpiew”, choć ostatni dyplom studentki, która „zrealizowała przedmioty fakultatywne w zakresie: gry na fortepianie/śpiewu” datowany jest na 21.07.2023 (dyplom nr 149479). W myśl zapisu w suplemencie tego dyplomu absolwentka zdobyła odpowiednie kompetencje „w zakresie nauczania gry na fortepianie lub śpiewu w instytucjach kultury i innych placówkach upowszechniania muzyki...”, co potwierdza przedstawione powyżej zastrzeżenia zespołu oceniającego. W opinii zespołu niezwykle ważne jest, by nazwy kierunków były jednoznaczne co do koncepcji i treści programowych oraz porównywalne ze stosowanymi w innych uczelniach uniwersyteckich i muzycznych, a także aby nie wkraczały znacząco w obszar innych kierunków, funkcjonujących w przestrzeni akademickiej.

Należy zwrócić uwagę, że potencjalne wybory modułów/grup przedmiotowych nie są równoznaczne z pojęciem „zakresu” (w rozumieniu dawnej „specjalności” – jednolitej, spójnej i kompletnej ścieżki kształcenia). Na przykład na studiach drugiego stopnia student ma do wyboru 3 pary „zakresów” i z każdej pary wybiera po jednym. Wspomniane pary to: 1. „zakres przygotowania do zawodu nauczyciela” albo „zakres realizacji dźwięku”; 2. „zakres prowadzenia zespołów muzycznych” albo „zakres śpiewu estradowego”; 3. „zakres umuzykalnienia” albo „zakres muzyki popularnej”. Widać z tego zestawienia, że mnogość podobnych sformułowań rozmywa wybraną „główną specjalność” – pozostaje niejasna odpowiedź na pytanie – w jakim „zakresie” kształci się student, który z pierwszej grupy przedmiotów wybrał np. realizację dźwięku, z drugiej – prowadzenie zespołów a z trzeciej – umuzykalnienie? Skoro wszystkie grupy przedmiotów noszą miano zakresu – stwarza się sytuacja nieczytelna. Sytuację braku klarowności w zakresie sylwetki absolwenta zauważyli także na spotkaniu sami studenci. Zespół rekomenduje jej uporządkowanie, co umożliwiłoby sformułowanie bardziej wyrazistej i spójnej sylwetki absolwenta oraz jednoznacznych zasad dyplomowania.

Specyfika kształcenia na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej wymaga bezpośredniego kontaktu z nauczycielami, stąd trudno jest uzyskiwać efekty w zakresie umiejętności przy wykorzystywaniu metod i technik kształcenia na odległość. Mimo tego, w okresie obowiązujących restrykcji pandemicznych zajęcia były prowadzone w formie on-line. Obecnie żaden z przedmiotów nie jest prowadzony przy użyciu narzędzi pracy zdalnej, w ten sposób zalicza się jedynie okazjonalne kursy, np. kurs BHP.

Na trzyletnich studiach pierwszego stopnia zaplanowano do realizacji łącznie 29 efektów uczenia się, w tym: 10 w zakresie wiedzy, 13 dotyczących umiejętności oraz 6 odnoszących się do kompetencji społecznych. Dla dwuletnich studiów drugiego stopnia zaplanowano łącznie 27 efektów, w tym odpowiednio: 10, 11, 6. Oprócz wymienionych na obu stopniach studenci podejmujący ścieżkę kształcenia nauczycielskiego mają do zrealizowania na pierwszym stopniu 40 efektów, na drugim - 25 efektów, wynikających z Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z 25 lipca 2019 r. w sprawie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela; na studiach pierwszego stopnia realizują 15, 18, 7 efektów uczenia się odpowiednio: w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych; zaś na studiach drugiego stopnia – 8, 13, 4. Funkcjonująca koncepcja kształcenia na kierunku prowadzi do sytuacji, w której następuje nierównowaga wśród

grupy jednego rocznika studentów kierunku – część studentów realizuje na studiach licencjackich jedynie 29 efektów, inni – 69 efektów. Władze kierunku co prawda tonizują tę dysproporcję liczby efektów (i liczby godzin) odpowiednim oszacowaniem liczby wymaganych punktów ECTS, których sumy są w obu zakresach takie same, nie sposób nie zauważyć, że ścieżka kształcenia nauczycielskiego jest bardziej obciążająca, jeśli chodzi o nakład pracy studenckiej, niż ścieżka realizacji dźwięku. Podczas prac nad zalecaną korektą koncepcji kierunku, warto zwrócić uwagę na tę znaczącą rozbieżność.

Kierunkowe efekty uczenia się sformułowano przez dosłowne przytoczenie efektów uczenia się zawartych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji dla dziedziny sztuki. W związku z tym nie mają one wystarczającego uszczegółowienia, aby wskazywały na realne kompetencje absolwenta kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej. Sformułowania niektórych efektów kierunkowych i przedmiotowych rozmiągają się z przyjętym wzorcem: „Student wie/rozumie – potrafi – jest gotów do”, wprowadzając nieaktualne już przyporządkowania, np. efekt kierunkowy EDUM2A_W03 brzmi: „samodzielnie rozwija wiedzę w sposób odpowiadający kierunkowi studiów”, a dotyczyć on powinien efektu zdobywanej wiedzy, a nie stwierdzenia faktu z niedookreślonym stwierdzeniem „w sposób odpowiadający kierunkowi...”. Wynikiem niefortunnnych sformułowań efektów kierunkowych są błędy w późniejszym konstruowaniu efektów przedmiotowych, np. wspomniany efekt kierunkowy jest pokrywany przez przedmiot *historia muzyki pop* (studia drugiego stopnia) i brzmi: „samodzielnie rozwija wiedzę z zakresu muzyki pop”. *Kompozycja i aranżacja* (na studiach drugiego stopnia) ten sam efekt formułują: „samodzielnie pogłębia wiedzę dotyczącą komponowania i aranżowania...” Rekomenduje się zatem uporządkowanie sformułowań zgodnie z zasadami określonymi w PRK.

Sformułowania efektów w ramach przedmiotów mają bardzo różny stopień ogólności i aktualności; niektóre sylabusy posługują się dawnymi sformułowaniami lub są ogólnikowe, przez co nie mogą być wskazówką dla studentów odnośnie czekających na nich wymagań. Przykładem ogólnego sformułowania jest efekt EDUM2A_W01 i EDUM2A_W02 przedmiotu *menedżer kultury* (studia drugiego stopnia), gdzie pada sformułowanie: „posiada szeroką wiedzę dotyczącą finansowych, marketingowych i prawnych aspektów zawodu artysty” lub przedmiotu kształcenie słuchu (studia pierwszego stopnia), gdzie efekty dotyczące wiedzy winny wskazywać konkrety dotyczące np. budowy gam, interwałów, trójdźwięków, a nie traktować ogólnie o „zasadach dotyczących doskonalenia słuchu muzycznego”. Niektóre sylabusy są czytelne, jasne i wzorcowe – jak np. z przedmiotu *psychologiczne podstawy działalności nauczyciela szkoły ponadpodstawowej* (studia drugiego stopnia). Wiele sylabusów przedmiotowych powiela sformułowania efektów uczenia, celu zajęć, a niekiedy i treści programowych lub stosuje sformułowania niepoprawne pod względem językowym, np.: przedmiot na studiach II stopnia *gospel*, gdzie efekt EDUM2A_W01 zawiera sformułowania: „posiada wiedzę z zakresu stylistyki i muzyki na scholę”, a EDUM2A_U01 „posiada rozwiniętą osobowość artystyczną w wykonywaniu repertuaru gospel”. Posiadania artystycznej osobowości nie można uznać za umiejętność; w obu zaś przypadkach, na podstawie tak sformułowanych efektów nie jest możliwe stworzenie systemu weryfikacji. Na studiach drugiego stopnia przedmiot *menedżer kultury* definiuje efekty EDUM2A_W01 i EDUM2A_W02 następująco: [student rozumie] „fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji oraz podstawowe pojęcia i zasady z zakresu prawa autorskiego, posiada szeroką wiedzę dotyczącą finansowych, marketingowych i prawnych aspektów zawodu artysty” – efekt jest sformułowany w sposób uniemożliwiający jego czytelną weryfikację, przez co staje się nieprzydatny w takiej formie dla studenta. Ponadto w przypadku tego sylabusu w celach zajęć jest

zawarte to, co winne być w efektach. Niejasne jest, co ma się kryć pod brzmieniem efektu EDUM2A_W02: „kontekst historyczny i kulturowy poszczególnych dyscyplin artystycznych i ich związków z innymi dziedzinami współczesnego życia” – o jakich dyscyplinach artystycznych jest mowa? Podobne pytanie można zadać przy efekcie EDUM2A_W06: „trendy rozwojowe z zakresu odnośnych dziedzin sztuki i dyscyplin artystycznych właściwych dla kierunku studiów”. Tak sformułowane efekty nie są specyficzne, nie spełniają ani swojej roli informacyjnej ani weryfikacyjnej i należy je skorygować. Podsumowując, zespół oceniający stwierdza, że konieczna jest weryfikacja sformułowania efektów kierunkowych i ich doprecyzowanie w odniesieniu do ocenianego kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej. Drugim krokiem winno być dostosowanie efektów przedmiotowych do efektów kierunkowych, co w konsekwencji wiąże się z uporządkowaniem kart przedmiotowych sylabusów pod kątem zgodności z założonymi nowymi efektami kierunkowymi. Rekomenduje także „odświeżenie” sylabusów pod kątem treści programowych – czyli uporządkowanych zagadnień, jakie student w określonym semestrze ma poznać/ opanować.

Efekty uczenia się obowiązujące studentów podejmujących kształcenie nauczycielskie są kompletne w stosunku do wymagań standardu kształcenia wynikających z Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 25 lipca 2019 r. przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela. Program studiów uwzględnia wszystkie zajęcia przewidziane dla poszczególnych bloków: A1 – przygotowanie merytoryczne do nauczania pierwszego przedmiotu, B - Przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, C – Podstaw dydaktyki i emisji głosu, D - Przygotowania dydaktycznego do nauczania pierwszego przedmiotu lub prowadzenia pierwszych zajęć. Liczba godzin wymagana dla bloku B, C i D, jest zgodna ze wspomnianym rozporządzeniem.

Efekty przedmiotowe w odpowiedni sposób różnicują stopień pogłębiania i uszczegóławiania wiedzy i umiejętności pomiędzy 6PRK i 7PRK, uwzględniają też kompetencje badawcze zarówno w ramach studiów pierwszego stopnia (EDUM2A_W08, NAU1_U03), jak i drugiego stopnia (EDUM2A_W01, EDUM2A_U08), choć jak wspomniano częste nazbyt ogólne sformułowania efektów kierunkowych nie dają wiarygodnych podstaw dla ich szczegółowych odzwierciedleń w ramach poszczególnych przedmiotów.

Komunikowanie się w języku obcym na poziomie B2 oraz B2+ określają odpowiednio efekty: W1_W19, W1_U17 oraz W2_W13, W2_U18, W2_U20. Wykaz efektów uczenia się uwzględnia podział na studia pierwszego i drugiego stopnia, a każdy efekt posiada odpowiednie symbole.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia studiów pierwszego stopnia, jak i studiów drugiego stopnia są zgodne z misją i strategią uczelni oraz z polityką jakości, są powiązane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową i artystyczną w dyscyplinie sztuki muzycznej, są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy. W wyraźny sposób

Uczelnia wsluchuje się w głosy lokalnego środowiska, co należy uznać za duży walor, podobnie jak fakt, że problematyka kształcenia systematycznie konsultowana jest we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi. Koncepcja kierunku, który genetycznie związany jest z kształceniem nauczycielskim, a w praktyce ewoluuje i łączy w sobie kształcenie w stronę wykonawstwa instrumentalnego i wokalnego, jazzu i muzyki estradowej, a także realizacji dźwięku - jest jednak silnie rozproszona, przez co gubi się tożsamość kierunku, podstawowe cele edukacyjne stają się niespójne, a efekty kierunkowe niespecyficzne. Kompetencje nauczycielskie – jako wybieralne – zostały w dużym stopniu zmarginalizowane na korzyść realizacji dźwięku (na obu stopniach) oraz wykonawstwa instrumentalnego i wokalnego, szczególnie w obszarze muzyki rozrywkowej. Taka koncepcja kierunku jest wadliwa i wymaga zmiany. Zespół oceniający zauważa co poniżej.

1. Brak klarownie sformułowanej i spójnej sylwetki absolwenta kierunku i rozproszenie celów kształcenia.

Docenić należy, że Władze kierunku w wyraźny sposób są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, systematycznie analizując potrzeby lokalnego środowiska i zawodowego rynku pracy. Zwraca też uwagę zerowy odsetek bezrobocia wśród absolwentów. Odpowiedź Władz kierunku na analizę rynku doprowadziła wszakże do sytuacji, kiedy brak jest wyrazistej i skonkretyzowanej sylwetki absolwenta kierunku na poziomie studiów pierwszego i studiów drugiego stopnia. Brak też czytelnie sformułowanych celów kształcenia oraz koncepcji specyficznej formy dyplomowania dla poszczególnych ścieżek kształcenia, a szczególnie zakresu „realizacja dźwięku”. Nadmierna dowolność w wyborze grup przedmiotów rozmywa klarowność koncepcji i celów kształcenia, które są określone bardzo ogólnikowo, zaś zawarta w samej nazwie edukacyjna misja kierunku, jaką jest szeroko pojęta praca nauczycielska, dyrygencka, animacyjna, edukatorska, oparta o wartościowe wzorce repertuarowe – przesuwa się w stronę kształcenia realizatorów dźwięku lub instrumentalnego i wokalnego wykonawstwa estradowego i wzorców muzyki popularnej. Ponadto wybieralne grupy przedmiotów, do których stosowana jest nazwa „zakres” nie są równoznaczne z pojęciem „zakresu” w rozumieniu dawnej „specjalności” czyli jednolitej, spójnej i kompletnej ścieżki kształcenia. Na studiach drugiego stopnia student ma np. do wyboru 3 pary „zakresów” i z każdej pary wybiera po jednym. Niejasne w takiej sytuacji, w jakim „zakresie” kształci się student – skoro w planie kształcenia wszystkie grupy przedmiotów noszą miano zakresu – stwarza się sytuacja nieczytelna. Zespół zauważa, że mnogość możliwych wybieralnych ścieżek kształcenia, przy jednoczesnym braku uporządkowania stosowanego w dokumentacji pojęcia „zakres” i wpisywanych do dokumentacji wielości sformułowań określających w jakim zakresie (w jakich zakresach) student kończy studia – potwierdzają zastrzeżenie odnośnie niejasności sformułowanej sylwetki absolwenta zarówno studiów pierwszego, jak i studiów drugiego stopnia.

Ponieważ zespół oceniający stwierdza brak klarowności w sformułowaniu sylwetki absolwenta kierunku i rozproszenie celów kształcenia, co podkreślono w analizie, zaleca jej sformułowanie w sposób bardziej wyrazisty i spójny w połączeniu z odpowiednimi celami kształcenia i jednoznacznymi zasadami dyplomowania.

2. Kierunkowe efekty uczenia się nie są specyficzne

Kierunkowe efekty uczenia się na studiach pierwszego stopnia oraz na studiach drugiego stopnia sformułowano przez niemal dosłowne przytoczenie efektów uczenia się zawartych

w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji dla dziedziny sztuki. W chwili obecnej efekty nie mają wystarczającego uszczegółowienia i nie wskazują na realne, specyficzne kompetencje absolwenta kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej. Są na tyle pojemne, że odpowiadają założonej (choć po części wadliwej) koncepcji kształcenia; mogłyby się odnosić do każdego kierunku mieszczącego się w ramach dyscypliny sztuki muzyczne, co niewątpliwie stanowi dużą wadę. Zespół zwraca uwagę na konieczność weryfikacji sformułowania efektów kierunkowych i ich doprecyzowanie w odniesieniu do ocenianego kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej.

Efekty, choć zgodne z właściwym poziomem Polskiej Ramy Kwalifikacji, poprzez brak doprecyzowania nie są specyficzne. Częstokroć bardzo ogólne ich sformułowania nie stanowią podstawy do stworzenia systemu prawidłowej ich weryfikacji już na etapie przedmiotowym.

Brak uszczegółowienia efektów skutkuje także tendencją do kładzenia dużego nacisku na wykonawstwo (wykonawstwo instrumentalne, wykonawstwo wokalne, muzyka rozrywkowa) i realizację dźwięku, o czym świadczą m.in.: istnienie jednostki naukowej sprofilowanej na wykonawstwie instrumentalnym (Zakład Praktyki Instrumentalnej) w sytuacji, gdy brak jest analogicznej jednostki zajmującej się kształceniem nauczycieli; sformułowanie jako jednego z pierwszych celów kształcenia „tworzenie i realizacja własnych prac/koncepcji artystycznych”, położony znaczący nacisk na kształcenie instrumentalne (wyposażenie studenta w naukę dwóch instrumentów na studiach pierwszego stopnia – fortepian w wymiarze 60 godzin; drugi instrument – do wyboru spośród 11 oferowanych i naukę jednego instrumentu na studiach drugiego stopnia, tzw. instrumentu głównego – do wyboru spośród 8 instrumentów); brak zachowanej proporcji w obsadzie zajęć - pojedyncza obsada na zajęciach instrumentalnych i grupowe zajęcia z dyrygowania; posługiwanie się mylącym sformułowaniem „instrument główny”; wprowadzenie wybieralnej formy dyplomowania pod nazwą „praca artystyczna”, będącej krótkim występem instrumentalnym lub wokalnym; wielokrotne podejmowanie tematyki dyplomowych prac pisemnych z zakresu wykonawstwa; stosowanie w sylabusach przedmiotowych sformułowań świadczących o przygotowaniu do występów estradowych i pracy artystycznej (np. drugi instrument, fortepian na studiach pierwszego stopnia; zapis w suplemencie dyplomu o zdobyciu kompetencji „w zakresie nauczania gry na fortepianie lub śpiewu w instytucjach kultury i innych placówkach upowszechniania muzyki...”); treści przedmiotowe wykazywane w sylabusach przedmiotu instrument główny, II instrument, fortepian w znikomym tylko stopniu uwzględniają specyfikę pracy dyrygenta, osoby akompaniującej czy nauczyciela, lecz są typowo wykonawcze. Podobnie repertuar – jest nastawiony na klasykę, bez uwzględnienia specyfiki kierunku.

W opinii zespołu oceniającego na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej zasadniczy nacisk powinien być kładziony na kształcenie wyspecjalizowanej kadry nauczycielskiej oraz dyrygenckiej (na potrzebę prowadzenia różnego typu zespołów, także zespołów muzyki rozrywkowej) i szeroko pojętej pracy animacyjnej. Zespół oceniający uznaje wadliwość koncepcji ocenianego kierunku – niespecyficzne efekty uczenia się sprawiają, że cele kształcenia tak prowadzonego kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej stają się rozproszone i niespójne, a tożsamość kierunku zanika.

3. Brak spójnego systemu merytorycznej opieki nad istniejącymi ścieżkami kształcenia

W ramach kierunku funkcjonuje Katedra Muzyki, w której ramy wchodzi Zakład Praktyki Instrumentalnej oraz Zakład Sztuki Dyrygenckiej i Emisji Głosu. Prowadzona w ich ramach intensywna działalność naukowa i artystyczna odnosi się do dwóch obszarów: praktyki instrumentalnej oraz prowadzenia zespołów wraz z rozwojem kompetencji wokalnych. W sytuacji, gdy zostały powołane różne zakresy w ramach programu studiów, brak jest spójnego systemu merytorycznej nad nimi opieki - brak jednostki zajmującej się nadzorem nad kształceniem nauczycieli, nauką śpiewu estradowego, realizacji dźwięku – na studiach pierwszego stopnia; umuzykalnienia, muzyki popularnej – na studiach drugiego stopnia. Zespół oceniający rekomenduje takie dostosowanie zakresu odpowiedzialności merytorycznej istniejących jednostek naukowych, aby mogły sprawować nadzór kompetencyjny nad wszystkimi powołanymi na kierunku zakresami, a równocześnie skupiać i wspierać w działaniach kadrę dydaktyczną takich obszarów, jak realizacja dźwięku czy muzyka estradowa.

4. Sformułowania efektów zajęć są niejednolite

Efekty określone dla zajęć są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie sztuki muzyczne oraz z działalnością naukową pedagogów uczelni. W chwili obecnej jedne efekty zajęć są jednak powielaniem wadliwie sformułowanych efektów kierunkowych, inne - wykazują rzeczywiste kompetencje, jakie student ma posiadać. Sformułowania niektórych efektów zajęć odbiegają od przyjętego wzorca: „Student wie/rozumie – potrafi – jest gotów do”. Przykłady uchybień w tym względzie zawarte są w analizie, w tym miejscu sugeruje się zwrócić uwagę na efekt kierunkowy EDUM2A_W03 [student] „samodzielnie rozwija wiedzę w sposób odpowiadający kierunkowi studiów” (studia II stopnia) oraz jego odpowiedniki w sylabusach przedmiotowych. Ponieważ, zdaniem zespołu oceniającego, konieczna jest weryfikacja sformułowania efektów kierunkowych i ich doprecyzowanie w odniesieniu do ocenianego kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej, konieczne jest także dostosowanie efektów przedmiotowych do efektów kierunkowych, poprzez uporządkowanie kart przedmiotowych sylabusów pod kątem zgodności z założonymi nowymi efektami kierunkowymi i aktualizacji treści przedmiotowych, które w poszczególnych sylabusach różnią się zasadniczo pod względem szczegółowości; część sylabusów powiela sformułowania celu zajęć i treści programowych; część nie odzwierciedla rzeczywistych treści założonych do realizacji, część zawiera – co wskazano w analizie – błędy terminologiczne i językowe.

Efekty przedmiotowe odnoszące się do przedmiotów wykonawczych (instrumenty, śpiew, śpiew estradowy) nie są wystarczające, by absolwent studiów pierwszego lub drugiego stopnia podejmował pracę jako nauczyciel gry na instrumencie lub nauczyciel śpiewu, stąd nieuprawnione jest nadawanie absolwentowi uprawnień “w zakresie nauczania gry na fortepianie lub śpiewu w instytucjach kultury i innych placówkach upowszechniania muzyki...”

Podsumowując - zespół oceniający zaleca uporządkowanie przedmiotowych sylabusów pod kątem zgodności z nowymi efektami kierunkowymi. Rekomenduje także „odświeżenie” sylabusów pod kątem treści programowych – czyli uporządkowanych zagadnień, jakie student w określonym semestrze ma poznać lub opanować.

Zespół oceniający odnosi się pozytywnie do uwzględniania specyficznych potrzeb studenckich (szczególnie dobrze funkcjonujący jest system wsparcia osób z niepełnosprawnością).

Wzorowa jest także koncepcja wsparcia procesu dydaktycznego studentów – wprowadzenie pakietu przedmiotów “w zakresie wsparcia procesu uczenia się” jest niezwykle cenną inicjatywą Władz Instytutu.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

1. Uporządkować nazewnictwo w ramach planu kształcenia, szczególnie w odniesieniu do pojęcia “zakres” kształcenia (odniesienie do zastrzeżenia nr 1).
2. Przywrócić odpowiednią dla ocenianego kierunku proporcję w obsadzie zajęć dyrygowania, dbając o możliwie dużą indywidualizację nauczania (odniesienie do zastrzeżenia nr 1)
3. Uporządkować nazewnictwo w ramach planu kształcenia, szczególnie w odniesieniu do pojęcia “zakres” kształcenia (odniesienie do zastrzeżenia nr 1).
4. Dostosować obszar realnej działalności i zakres odpowiedzialności merytorycznej istniejących jednostek naukowych do funkcjonujących na kierunku ścieżek kształcenia (w tym kształcenia nauczycielskiego) - (odniesienie do zastrzeżenia nr 3).
5. Uporządkować karty przedmiotowych sylabusów pod kątem zgodności z nowymi efektami kierunkowymi, pod kątem podobnej szczegółowości, sformułowanych treści programowych (odniesienie do zastrzeżenia nr 4).

Zalecenia

1. Zweryfikować koncepcję kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej poprzez sformułowanie nowej, wyrazistej sylwetki absolwenta studiów pierwszego i studiów drugiego stopnia i sformułowanie spójnych celów kształcenia (odniesienie do zastrzeżenia nr 1).
2. Sformułować nowe kierunkowe efekty uczenia się na poziomie studiów pierwszego stopnia i studiów drugiego stopnia, specyficzne dla ocenianego kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej (odniesienie do zastrzeżenia nr 2).
3. Zmienić nazwę zajęć *instrument główny* (studia drugiego stopnia), na inną, która będzie kładła mniejszy nacisk na aspekt wykonawczy (odniesienie do zastrzeżenia nr 2)
4. Zaprzestać nadawania uprawnień do nauczania gry na instrumentach lub nauczania śpiewu w ramach dyplomów studiów pierwszego stopnia lub studiów drugiego stopnia (odniesienie do zastrzeżenia nr 4).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Program kształcenia na ocenianym kierunku powstał w oparciu o analizę tradycyjnych rozwiązań na poziomie kształcenia artystycznego, dorobek artystyczny i naukowy kadry pedagogicznej w dyscyplinie

sztuki muzyczne, różnokierunkową analizę bliźniaczych programów studiów przy uwzględnianiu potrzeb lokalnego środowiska społeczno-gospodarczego i możliwości wykorzystywania współczesnych osiągnięć technicznych i technologicznych, a także wyniki różnego typu ankietyzacji.

Program studiów obowiązujący na studiach pierwszego stopnia na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej został zatwierdzony Uchwałą Senatu UJK nr 78/2022 i przewiduje kształcenie trwające sześć semestrów i obejmujące łączną liczbę 4571 godzin, na którą składają się godziny z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub wykładowców zatrudnionych na umowach cywilno-prawnych (liczba zależna od doboru ścieżki kształcenia i wahająca się od 2476 godzin do 2706 godzin), a także godziny wypracowane samodzielnie przez studenta. Student studiów pierwszego stopnia zobowiązany jest uzyskać 180 punktów ECTS, z czego od 51,2% do 58,9% uzyskuje w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub wykładowców zatrudnionych na umowach cywilno-prawnych. Liczba punktów ECTS dla zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich spełnia zatem wymóg ustawy.

Analizując pokrycie założonych efektów uczenia się poszczególnymi przedmiotami i treściami programowymi należy dojść do wniosku, że w większości przypadków jest ono spójne, przemyślane i kompletne, choć, jak wspomniano sformułowania efektów kierunkowych są wadliwe (por. kryt. 1). Władze kierunku udostępniły zestawienie zmian w programach studiów, z którego wynika, że zmiany były dokonywane w sposób przemyślany i spójny.

Na studiach pierwszego stopnia przykładowo usunięto etykę i prawne aspekty działalności muzycznej, a wprowadzono na to miejsce: *kulturę słowa* i *marketing muzyczny*. Zmiany uzasadniano zainteresowaniami studentów. W ramach przedmiotów w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela dokonano zmian nazw przedmiotów: zamiast *metodyki nauczania muzyki w przedszkolu* jest obecnie *metodyka edukacji muzycznej w przedszkolu*, zwiększono też liczbę *praktyki zawodowej dydaktycznej śródrocznej z muzyki w szkole podstawowej* z 45 godzin na 90. Zespół ocenia pozytywnie usunięcie bloku przedmiotów w zakresie gry na fortepianie/śpiewu (4 przedmioty), w zamian za co dodano blok przedmiotów w zakresie realizacji dźwięku.

Na studiach drugiego stopnia przykładowo usunięto przedmioty: *komunikacja społeczna i organizacja imprez, wiedza o sztuce, marketing i reklama, aktywność muzyczna w aspekcie działalności gospodarczej*, a wprowadzono na to miejsce przedmioty: *historia muzyki filmowej, systemy edukacji muzycznej w różnych krajach, menager kultury, historia muzyki jazzowej*. Dokonano zmian nazw przedmiotów: zamiast *propedeutyki kompozycji i aranżacji* a także *improvizacji fortepianowej/organowej/wokalnej* są obecnie: *kompozycja i aranżacja*, a także *improvizacja instrumentalna/wokalna*. Zwiększono też wymiar przedmiotu *formy i style muzyczne* z 60 godzin na 120. Zespół ocenia pozytywnie usunięcie bloku przedmiotów w zakresie gry na fortepianie/śpiewu: *fortepian z metodyką nauczania/śpiew z metodyką nauczania, akompaniament fortepianowy, praktykę w zakresie gry na fortepianie/praktyka w zakresie śpiewu*; usunięto także blok przedmiotów w zakresie muzyki kościelnej: *organy, organoznawstwo, akompaniament liturgiczny z metodyką, śpiew liturgiczny, scholę, praktykę organową*. Na miejsce usuniętych przedmiotów wprowadzono przedmioty z zakresu realizacji dźwięku.

Zajęcia na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej prowadzone są na obu poziomach w trybie stacjonarnym, w formie wykładów, ćwiczeń, seminariów – indywidualnie, grupowo i zbiorowo - w zależności od specyfiki zajęć. Programy studiów obejmują zajęcia związane z prowadzoną w Uczelni działalnością artystyczną i naukową w dyscyplinie, do której

przyporządkowany jest oceniany kierunek – w tym zakresie wymogi są spełnione. Czas trwania obu poziomów studiów, oszacowany w postaci punktów ECTS oraz walory punktowe poszczególnych przedmiotów oszacowane są prawidłowo, zgodnie z nakładem pracy studenta. Przemyślana sekwencja zajęć planu kształcenia studiów pierwszego, jak i drugiego stopnia, a także stosowane formy zajęć zapewniają osiągnięcie przez studentów założonych efektów uczenia się.

Treści programowe przedmiotów na studiach pierwszego i drugiego stopnia są zgodne z kierunkowymi efektami uczenia (sformułowanymi w sposób niespecyficzny), są zgodne z efektami uczenia się poszczególnych przedmiotów, z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w zakresie dyscypliny sztuki muzyczne. Działalność artystyczna i naukowa wykładowców jest zbieżna z zakładanymi przez nich przedmiotowymi efektami uczenia się zarówno w zakresie przedmiotów artystycznych (dyrygowanie, instrumenty, zespoły), jak metodycznych, teoretycznych i praktycznych. W nawiązaniu do wniosków wyciągniętych po analizie kryterium 1, zespół zauważył kilka przypadków, w których treści programowe i repertuar nie pokrywają się ze specyfiką kierunku, i tak przedmioty *instrument główny, II instrument, fortepian* treści przedmiotowe są typowo wykonawcze i uwzględniają w marginalnym tylko stopniu specyfikę pracy późniejszego dyrygenta, osoby akompaniującej czy nauczyciela. Dla przedmiotu *pedeutologia* – na 5 wykazywanych treści kształcenia dwa zagadnienia są organizacyjne, jedno wprowadzeniowe i dwa – merytorycznie zasadnicze. Treści wykazywane na przedmiocie *praktyka estradowa*, a dotyczące “obserwacji pracy nauczyciela śpiewu” – są w niewielkim stopniu powiązane z sylwetką absolwenta kierunku edukacja artystyczna (aby absolwent miał uprawnienia do późniejszego nauczania śpiewu winien mieć przedmioty metodyczne i samodzielną praktykę w tym zakresie).

Treści programowe zapewniają też uzyskanie wszystkich efektów uczenia się w ramach przedmiotów kształcenia ogólnego, przedmiotów podstawowych / kierunkowych oraz przedmiotów fakultatywnych, na obu poziomach studiów.

Na studiach pierwszego stopnia student ma do dyspozycji przykładowo: z grupy przedmiotów kształcenia ogólnego: techniki informacyjno-komunikacyjne, ochronę własności przemysłowej i prawa autorskiego, a także przedmioty z zakresu nauk humanistycznych lub społecznych: filozofię, kulturę słowa, marketing muzyczny oraz – co warto docenić – przedmioty wspierające proces uczenia się: *multimedia w procesie kształcenia* do wyboru z przedmiotem: *doskonalenie kompetencji językowych* oraz *metody wspomaganie uczenia się* do wyboru z przedmiotem: *radzenie sobie ze stresem*. Z grupy przedmiotów podstawowych / kierunkowych student realizuje przedmioty praktyczne, m.in. *fortepian, drugi instrument, zespoły instrumentalne, naukę akompaniamentu, instrumenty szkolne, emisję głosu z dykcją, chór, dyrygowanie*; zajęcia teoretyczne: *zasady muzyki, historię muzyki z literaturą muzyczną, harmonię, analizę dzieła muzycznego, instrumentację z elementami aranżacji i kompozycji*; zajęcia kształtujące słuch i poczucie rytmu: *solfeż, kształcenie słuchu, zajęcia muzyczno-ruchowe*; przedmioty w zakresie przygotowania pracy dyplomowej (*metodologia badań i seminarium dyplomowe*). Obok wymienionych grup przedmiotów, które są obowiązkowe (choć w ich ramach mieści się 25 wybieralnych punktów ECTS) student realizuje tzw. przedmioty fakultatywne i wybiera dwie grupy przedmiotów: jedną (za 37 punktów ECTS) spośród przedmiotów w zakresie: przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela lub realizacji dźwięku; drugą (za 17 punktów ECTS), spośród przedmiotów w zakresie dyrygowania i prowadzenie zespołów lub śpiewu estradowego. Studenci obu poziomów studiów mają możliwość indywidualnego kształtowania swojej ścieżki kształcenia, o czym wspomniano wcześniej – mogą to zrobić wykorzystując aż 79 (a nie 69, por. Raport samooceny, s. 32) punktów ECTS, stanowiących 43,9% ogólnej liczby punktów koniecznych do uzyskania na studiach

pierwszego stopnia. Zespół zwraca uwagę, że sytuacja, gdy zwiększa się możliwość wyboru między przedmiotami lub grupami przedmiotów (w tym wypadku dalece różniących się między sobą pod względem treści programowych) zwiększa się zróżnicowanie kompetencyjne absolwentów tego samego kierunku, z których jedni będą dyrygentami klasycznych zespołów chórальных, inni technikami obsługującymi sprzęt nagłośnieniowy, inni – nauczycielami muzyki, jeszcze inni – estradowymi wokalistami. Zespół zdaje sobie sprawę, że sytuacja ta jest ściśle związana z wadliwą koncepcją kierunku, o czym była mowa w opisie kryterium 1.

Na studiach drugiego stopnia student ma do dyspozycji z grupy przedmiotów kształcenia ogólnego: zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych i/lub nauk społecznych (*historia muzyki filmowej, systemy edukacji muzycznej w różnych krajach, menager kultury, historia muzyki jazzowej*), przedmioty wspierające proces uczenia się (*trening kreatywności przez zabawy twórcze do wyboru z przedmiotem trening zdolności twórczych*). Z grupy przedmiotów podstawowych / kierunkowych student realizuje grę na instrumentach (*instrument główny, improwizacja instrumentalna, zespoły instrumentalne*), śpiew (*improwizacja wokalna, chór, zespół wokalny z metodyką*) oraz nauka tańca (*tańce różnych narodów*); zajęcia teoretyczno-muzyczne (*formy i style muzyczne, kompozycja i aranżacja, seminarium prelekcji i krytyki muzycznej, praktyka artystyczna i seminarium dyplomowe*). Obok wymienionych grup przedmiotów, które są obowiązkowe (choć w ich ramach mieści się 27 wybieralnych punktów ECTS) student realizuje przedmioty fakultatywne i wybiera trzy grupy przedmiotów: jedną (za 23 punkty ECTS) spośród przedmiotów w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela lub realizacji dźwięku; drugą (za 24 punkty ECTS) spośród przedmiotów w zakresie prowadzenie zespołów muzycznych lub śpiew estradowy; trzecią (za 5 punktów ECTS) spośród przedmiotów w zakresie umuzykalnienia lub muzyki popularnej. Studenci studiów drugiego stopnia kształtują indywidualną ścieżkę kształcenia wykorzystując aż 79 punktów ECTS, stanowiących aż 65,8% (a nie 43,9%, por. Raport samooceny, s. 39) ogólnej liczby punktów koniecznych do uzyskania na studiach drugiego stopnia. Podobnie jak było w przypadku studiów pierwszego stopnia Zespół zauważa, że sytuacja ta kreuje niebezpieczeństwo niezrealizowania założonych efektów kształcenia i jest konsekwencją wadliwej koncepcji kierunku.

Zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych lub społecznych, które są przewidziane w programach studiów zapewniają właściwą liczbę punktów ECTS. Studenci mają możliwość kształcenia w zakresie języków obcych na odpowiednim poziomie (B2 dla studiów pierwszego stopnia, B2+ dla studiów drugiego stopnia). Do wyboru jest szeroka oferta lektoratów przez Centrum Języków Obcych UJK, z których największą popularnością cieszy się język angielski. Kurs języka obcego kończy egzamin, odpowiednio na poziomie B2 i B2+, zgodnie z wymaganiami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy. W programie studiów uwzględniono także realizację zajęć specjalistycznych chórальных w języku angielskim w wymiarze 15 godzin w semestrze zimowym lub letnim na studiach I i II stopnia.

Metody kształcenia na odległość nie są obecnie stosowane w ramach Wydziału, ze względu na charakter artystycznych przedmiotów, szczególnie przedmiotów kształcenia indywidualnego. Jedynym wyjątkiem są okazjonalne kursy, np. BHP. Umiejętność posługiwania się platformami, w tym platformą e-learningową UJK, Microsoft 365 (Teams, Forms), Wirtualna Uczelnia była kształcona za pomocą materiałów szkoleniowych. Obecnie media e-learningowe stosuje się w ramach dydaktyki jako użyteczne narzędzie komunikacji, archiwizacji prac etapowych, a także jako platformę zdalnych spotkań zespołów i komisji.

Realizowany program studiów zapewnia wykształcenie absolwenta przygotowanego do pracy w charakterze nauczyciela muzyki w szkołach ogólnokształcących, pod warunkiem realizacji całego, dwustopniowego cyklu kształcenia na tym samym kierunku studiów.

Ścieżka kształcenia nauczycielskiego obejmuje dwa poziomy studiów i – po zsumowaniu – uwzględnia wszystkie zajęcia, w liczbie przewidzianej przez rozporządzenie MNiSW z dn. 25 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela – zarówno przedmioty z tzw. bloku A1 – w ramach przedmiotów kierunkowych, jak bloku B (na studiach I stopnia np.: *psychologia ogólna, psychologia rozwojowa, psychologia społeczno-wychowawcza, pedagogika*; na studiach II stopnia np.: *pedagogiczne podstawy działalności nauczyciela szkoły ponadpodstawowej, psychologiczne podstawy działalności nauczyciela szkoły ponadpodstawowej*), bloku C (na studiach I stopnia np.: *dydaktyka ogólna, doradztwo edukacyjno-zawodowe, podstawy pracy wychowawczej, opiekuńczej i profilaktycznej nauczyciela*), bloku D (na studiach I stopnia np.: *metodyka nauczania muzyki w szkole podstawowej*; na studiach II stopnia np.: *metodyka nauczania muzyki w szkole ponadpodstawowej*). Przewidziana łączna liczba godzin jest zgodna z obowiązującymi przepisami. Praktyki na studiach I stopnia to m.in.: *praktyka zawodowa dydaktyczna śródroczna z muzyki w przedszkolu, praktyka zawodowa psychologiczno-pedagogiczna ciągła (szkoła podstawowa), praktyka zawodowa dydaktyczna śródroczna z muzyki w szkole podstawowej, praktyka zawodowa dydaktyczna ciągła z muzyki w szkole podstawowej*. Praktyki na studiach II stopnia to m.in.: *praktyka zawodowa dydaktyczna śródroczna z muzyki w szkole ponadpodstawowej, praktyka zawodowa dydaktyczna ciągła z muzyki w szkole ponadpodstawowej*. Liczba sumaryczna praktyk nauczycielskich dla studiów I i II stopnia to odpowiednio: 210 i 60 godzin; do tej liczby należy dodać praktyki artystyczne, dyrygenckie, estradowe, z zakresu realizacji dźwięku i inne. Praktyki w ramach kierunku reguluje zarządzenie Nr 95/2020 Rektora UJK z dnia 8 maja 2020 roku. Miejscem odbywania praktyk nauczycielskich są szkoły podstawowe i ponadpodstawowe: SP nr 19 w Kielcach, LO im. S. Żeromskiego w Kielcach oraz zespoły szkolno-przedszkolne: ZSP w Cedzynie i ZSP nr 2 w Kielcach.

Metody kształcenia stosowane przez wykładowców ocenianego kierunku są dostosowane do różnego typu zajęć i założonych treści programowych. Raport samooceny (s. 45-46) wymienia wśród metod: wykłady, ćwiczenia i praktyki. Sylabusy przedmiotowe rozwijają katalog metod, wskazując na stosowanie metod podających (instruktaż, pokaz, objaśnienie, pogadanka, wykład i in.), metod eksponujących (pokaz z objaśnieniem, z instruktażem i in.), metod praktycznych (ćwiczenia przedmiotowe), metod problemowych (okrągłego stołu, warsztaty dydaktyczne i in.). Zależnie od przedmiotu stosuje się odpowiednio dobrane metody, celem osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. W nauczaniu zasadniczo stosowane są właściwie dobrane narzędzia i środki, mające na celu osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Metody stosowane stymulują studentów do aktywności, szczególnie w obszarach praktyki muzycznej – chóralnej i zespołowej, w podejmowanych inicjatywach i działaniach artystycznych. Poszczególni pedagodzy uczący na kierunku posiadają katalogi wypracowanych, własnych metod nauczania, są to zazwyczaj metody tradycyjnego przekazu wiedzy i umiejętności, właściwego dla kierunków artystycznych i dla zindywidualizowanego procesu nauczania, ale i pracy projektowej, w ramach podejmowanych działań artystycznych, a więc przygotowujących do działalności w ramach dyscypliny sztuki muzyczne.

Zespół oceniający wizytował 11 zajęć, w tym 7 na studiach pierwszego stopnia i 4 na studiach drugiego stopnia. Poziom merytoryczny większości hospitowanych zajęć był dobry lub bardzo dobry, świadczący o wysokich kompetencjach merytorycznych i dydaktycznych kadry kierunku. W podsumowaniu hospitacji należy stwierdzić, że we wszystkich wypadkach zajęcia były zgodne z sylabusami

przedmiotowymi. Pedagodzy reprezentowali wysoki poziom kompetencji, byli przygotowani do zajęć, aktywizowali studentów, stosowali metody adekwatne do prowadzonych przedmiotów. W większości przypadków tempo zajęć było właściwe. W przypadku zajęć z *dyrygowania* zwrócono uwagę na zróżnicowanie poziomu zaawansowania studentów w ramach grupy, co w znacznym stopniu utrudniało osiągnięcie założonych celów dydaktycznych. Na innych zajęciach niewielka modyfikacja ustawienia dyrygenta względem instrumentu (pianina) lub używanie podestu dyrygenckiego zwiększyłoby komfort pracy akompaniatora, a studentowi dałoby większą swobodę, lepsze wyczucie przestrzeni i skuteczniejszą pracę wyobraźniową. Sugeruje się drobną modyfikację układu sali, aby sprostać opisanej niedogodności. W przypadku zajęć z *kształcenia słuchu* sugeruje się - obok tradycyjnych metod pracy – w miarę możliwości – korzystanie z bardziej nowoczesnych metod i narzędzi dydaktycznych (np. tablicy multimedialnej). Szczegóły dotyczące hospitowanych zajęć znajdują się w załączniku nr 5 Raportu.

W Uczelni funkcjonuje modelowy system wsparcia osób z niepełnosprawnością. Wsparcie studentów z niepełnosprawnościami regulują dokumenty Uczelni (załącznik do Regulaminu Studiów UJK, Szczegółowe zasady wprowadzania i stosowania rozwiązań alternatywnych wobec studentów z niepełnosprawnościami i procedura zapewniania studentom dostępności kształcenia, wsparcia w procesie uczenia się, partycypacji społecznej, rozwoju naukowego oraz w zakresie świadczeń (WSZJK-W/4, wersja 7). Od roku 2011 za ten obszar odpowiada jednostka ogólnouczelniana - Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami. Wśród form wsparcia znajdujemy m.in. możliwość zmiany sposobu uczestnictwa w zajęciach, umożliwienie korzystania z materiałów w alternatywnych formach zapisu, możliwość zmiany trybu zdawania egzaminów i uzyskiwania zaliczeń, zmiany organizacji sesji egzaminacyjnych, uzyskanie zezwolenia na Indywidualną Organizację Studiów i możliwość korzystania z różnego typu usług asystencji. Ten obszar potraktowany jest, w ocenie zespołu, wzorcowo.

Kierunek edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej z natury jest nakierowany na przygotowanie do przyszłej pracy w środowisku – w charakterze nauczycieli, animatorów muzycznych, dyrygentów chórów i kierowników różnych typów zespołów muzycznych, w tym zespołów muzyki rozrywkowej. Z tego względu niezwykle ważnym składnikiem kształcenia są praktyki. Dokumentacja kierunku traktuje o realizacji różnych praktyk zawodowych, do których zalicza praktyki realizowane w grupach przedmiotów wybieralnych (studia pierwszego stopnia), a także obligatoryjnie praktyki artystyczne (studia drugiego stopnia).

Łączna liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach praktyk na studiach pierwszego stopnia (zależnie od wybranej ścieżki kształcenia) waha się od 5 do 13; liczba godzin – odpowiednio – od 60 do 240. Dla studentów wybierających zakres przygotowywania do wykonywania zawodu nauczyciela jest to *praktyka zawodowa psychologiczno-pedagogiczna ciągła (szkoła podstawowa), praktyka zawodowa dydaktyczna śródroczna z muzyki w przedszkolu, praktyka zawodowa dydaktyczna śródroczna z muzyki w szkole podstawowej, praktyka zawodowa dydaktyczna ciągła z muzyki w szkole podstawowej*. Dla studentów wybierających zakres realizacji dźwięku, zakres dyrygowania i prowadzenia zespołów, zakres śpiewu estradowego są to odpowiednio: *praktyka w zakresie realizacji dźwięku, praktyka dyrygencka, praktyka estradowa*.

Łączna liczba punktów ECTS uzyskanych w ramach praktyk na studiach drugiego stopnia (zależnie od wybranej ścieżki kształcenia) waha się od 6 do 8; liczba godzin – odpowiednio – od 100 do 130. Dla studentów wybierających zakres przygotowywania do wykonywania zawodu nauczyciela jest to *praktyka zawodowa psychologiczno-pedagogiczna ciągła (szkoła ponadpodstawowa), praktyka zawodowa dydaktyczna śródroczna z muzyki w szkole ponadpodstawowej, praktyka zawodowa*

dydaktyczna ciągła z muzyki w szkole ponadpodstawowej. Dla studentów wybierających zakres realizacji dźwięku, zakres dyrygowania i prowadzenia zespołów, zakres śpiewu estradowego są to odpowiednio: *praktyka w zakresie realizacji dźwięku, praktyka dyrygencka, praktyka estradowa.*

Realizacja praktyk weryfikowana jest dzienniczkiem praktyk i oceną ze strony osoby prowadzącej praktykę (nauczyciela lub dyrygenta zespołu) Osoby prowadzące praktykę zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia, wykazują się odpowiednim doświadczeniem i kompetencjami. Dziennik praktyk jest przedkładany w Dziekanacie i stanowi podstawę zaliczenia przedmiotu. Miejsca praktyk są albo wskazane przez Władze kierunku (w przypadku kształcenia nauczycielskiego) lub studenci wybierają sami, po konsultacji z opiekunem praktyk z ramienia Uczelni, zgodnie z Regulaminem praktyk (w przypadku innych ścieżek kształcenia). Przykładowymi miejscami realizacji praktyki dyrygenckiej są: Wojewódzki Dom Kultury w Kiecach (Chór garnizonowy, Marszałkowska Orkiestra Dęta), Filharmonia Świętokrzyska w Kielcach (Orkiestra Symfoniczna FŚ), Zespół Państwowych Szkół Muzycznych w Kielcach (chór kl. IV i V OSM, orkiestra smyczkowa OSM I st., PSM II st.), Centrum Tradycji, Turystyki i Kultury Gór Świętokrzyskich w Bielinach (Orkiestra Dęta w Bielinach). Miejscami odbywania praktyki estradowej są m.in.: Centrum Muzyczne „Empire” w Kielcach, Dom Kultury Zameczek w Kielcach, Ośrodek Kultury ZIEMOWIT w Kielcach, Fabryka Muzyki w Jędrzejowie. Miejscami odbywania praktyki z zakresu realizacji dźwięku są: "Realizacja nagłośnienia Marcin Pacek", United Records Marek Wrona, Teatr im. Stefana Żeromskiego w Kielcach. Miejscami odbywania praktyk studenckich dydaktycznych są: Szkoła Podstawowa nr 19 w Kielcach, Liceum Ogólnokształcące im S. Żeromskiego w Kielcach, Zespół Szkolno-Przedszkolny w Cedzynie, Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2 w Kielcach, (od semestru letniego 2023/2024). Infrastruktura tych miejsc spełnia wymagania dla realizacji założonych przedmiotowych treści programowych.

Praktyki posiadają własne, precyzyjnie opracowane sylabusy. Praktyki nie przewidują formy pracy zdalnej, prowadzone są w miejscach, których infrastruktura jest dostosowana do potrzeb programu. Poza dedykowanymi dla praktyk zajęciami, studenci studiów pierwszego i drugiego stopnia uczestniczą w wielu projektach artystycznych organizowanych przez Instytut, które mają dla nich wysoki walor edukacyjny i artystyczny, dzięki czemu przygotowani są do aktywnego uczestniczenia i kreowania życia muzycznego miasta i regionu.

Założony system praktyk dla studiów pierwszego stopnia i studiów drugiego stopnia zapewnia prawidłową realizację programu i osiąganie przez studentów założonych efektów uczenia się, choć należy zwrócić uwagę, że sekwencja praktyk zawodowych w ścieżce nauczycielskiej nie jest podsumowywana wybraną zbiorczą formą weryfikacji kompetencji (np. lekcją dyplomową), praktyki te też nie są hospitowane przez opiekuna praktyk. Rekomenduje się wprowadzenie formy nadzoru merytorycznego ze strony Uczelni nad odbywanymi praktykami dydaktycznymi w formie hospitacji prowadzonych przez studenta lekcji; zalecenie dotyczące wprowadzenia lekcji pokazowej jako komponentu dyplomu będzie omówione dokładniej w kryterium 3. Pozostałe parametry związane z oceną praktyki zawodowej nauczycielskiej – należy ocenić pozytywnie; widoczne są starania Władz kierunku o właściwy dobór miejsca praktyk – dostęp studentów do różnych placówek szkolnych (por. wyżej) i dobrą organizację praktyk, które są zgodne z wymaganiami określonymi w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

Organizacja procesu nauczania jest prowadzona w sposób prawidłowy: dobrze rozplanowane zajęcia pozwalają studentom na efektywne wykorzystanie czasu; zarówno zajęcia zbiorowe, jak indywidualne są planowane przez Władze kierunku, a ich rozkład umożliwia dobre wykorzystanie czasu i samodzielną

pracę studenta. Zadania praktyczne są sprawdzane przez pedagogów na bieżąco; prace pisemne – sprawdzane i oceniane systematycznie. Organizację procesu nauczania w zakresie przygotowania nauczycielskiego należy ocenić pozytywnie.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Treści programowe i harmonogram realizacji programu studiów stopnia pierwszego i studiów stopnia drugiego ocenianego kierunku opracowane są prawidłowo, są kompleksowe i specyficzne dla poszczególnych zajęć programu, także w odniesieniu do przedmiotów kształcenia nauczycielskiego. Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów pierwszego i drugiego stopnia, jak również nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć są poprawnie oszacowane i zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Liczba punktów ECTS przyporządkowana dla zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów pierwszego i studiów drugiego stopnia jest zgodna z wymaganiami - łącznie oraz dla poszczególnych zajęć. Liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia dla studiów pierwszego i studiów drugiego stopnia pozwala na osiągnięcie przez studentów założonych efektów uczenia się. Program kształcenia studiów pierwszego i drugiego stopnia w dużym stopniu umożliwia wybór zajęć. Stopień indywidualizacji jest bardzo duży – wybieralne przedmioty stanowią na studiach pierwszego stopnia 43,9%, zaś na studiach drugiego stopnia aż 65,8% ogólnej liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie. Zdaniem zespołu oceniającego, wynikające z tego zróżnicowanie kompetencji absolwentów tego samego kierunku stanowi o niespójności wizji sylwetki absolwenta, generalnych celów kształcenia i jest argumentem za dokonaniem zmian w ramach koncepcji programu, co zostało opisane w kryterium 1.

Na obu poziomach studiów program obejmuje zajęcia związane z prowadzoną w uczelni działalnością naukową i działalnością artystyczną w dyscyplinie sztuki muzyczne, do której został przyporządkowany kierunek, w wymaganym wymiarze punktów ECTS. Czas trwania studiów, nakład pracy mierzony łączną liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów są poprawnie oszacowane.

Program obejmuje zajęcia z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, którym przyporządkowano odpowiednią, zgodną z wymaganiami liczbę punktów ECTS, a także zajęcia kształtujące kompetencje językowe. Założone i stosowane przez wykładowców metody kształcenia są różnorodne, specyficzne i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się, dobrane środki i narzędzia dydaktyczne są zastosowane na ogół prawidłowo. Stosowane metody umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności artystycznej i pracy nauczycielskiej w zakresie dyscypliny sztuki muzyczne.

Konstrukcja programu umożliwia uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania wybranego języka obcego co najmniej na poziomie B2 w przypadku studiów pierwszego stopnia lub B2+ na poziomie

studiów drugiego stopnia. Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do prowadzonych na kierunku przedmiotów metodycznych, treści programowe, wymiar praktyk i przyporządkowana im liczba punktów ECTS, a także umiejscowienie praktyk w planie studiów, jak również dobór miejsc odbywania praktyk zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Efekty uczenia się, treści programowe, wymiar praktyk i przyporządkowana im liczba punktów ECTS zakładane dla praktyk zawodowych z zakresu kształcenia nauczycielskiego są zgodne z wymaganiami. Dobór miejsc odbywania tych praktyk zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Zastrzeżenie zespołu oceniającego idzie w kierunku zapewnienia systemowej merytorycznej opieki nad efektami uzyskanymi w czasie realizacji praktyk studenckich odbywającymi się w różnych zewnętrznych placówkach szkolnych i pozaszkolnych. Wskazanie takiego nadzoru, np. w formie hospitacji prowadzonych przez studentów zajęć wynika z faktu, że zaliczanie wyznaczonej liczby punktów ECTS leży wyłącznie w gestii wykładowców akademickich i nie może być sędowane na podmioty zewnętrzne. Tym samym rekomenduje się wprowadzenie hospitacji prowadzonych przez studenta lekcji jako formę nadzoru merytorycznego ze strony Uczelni nad odbywanymi praktykami.

Rozplanowanie zajęć w ramach programu kształcenia jest sporządzone prawidłowo, umożliwia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczanego na udział w zajęciach i naukę samodzielną, informacja zwrotna na temat uzyskanych osiągnięć przekazywana jest z reguły na bieżąco.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. Wzorcowy system wsparcia osób z niepełnosprawnością.
2. Realizacja zajęć w zakresie wsparcia w procesie uczenia się na obu poziomach studiów.

Rekomendacje

1. Wprowadzić hospitacje prowadzonych przez studenta lekcji jako formę nadzoru merytorycznego ze strony Uczelni nad odbywanymi praktykami.

Zalecenia

Brak

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Rekrutacja przeprowadzana jest na podstawie wymagań zatwierdzanych przez Senat UJK odpowiednią uchwałą, publikowaną z rocznym wyprzedzeniem na stronach internetowych Uczelni. I tak np. warunki, tryb oraz termin rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na kierunek edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej na rok akademicki 2023/2024 są określone przez uchwałę nr 67/2022 Senatu UJK z dnia 30 czerwca 2022 roku, zmienioną uchwałą nr 32/2023 wraz ze szczegółowymi załącznikami.

W kwestii uznawania wyników olimpiad przedmiotowych i konkursów dla osób ubiegających się o przyjęcie na studia Raport samooceny odsyła do uchwały nr 10/2021 Senatu UJK. Stwierdzić należy,

że załącznik do tej uchwały nie wymienia kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej w ramach Wydziału Sztuki, stąd odesłanie to jest nieprzydatne dla oceny kierunku. W sytuacji, gdy kandydaci na kierunek otrzymują dodatkową punktację za wyniki egzaminów maturalnych z języka polskiego, języka obcego i matematyki, niezrozumiałe jest, dlaczego w załączniku do uchwały senackiej brak jest analogicznego zapisu dotyczącego uznawania wyników olimpiad.

Załącznik do wspomnianej Uchwały wskazuje, że postępowanie rekrutacyjne na studia I stopnia weryfikowane w sposób jednakowy dla wszystkich kandydatów, na co składa się punktacja z egzaminów maturalnych (waga: 30% z trzech przedmiotów) oraz sprawdzian uzdolnień artystycznych (waga: 70%) – ocena predyspozycji głosowych, słuchowych (test rozpoznawania interwałów, gam, powtarzanie ciągów melodycznych itp.) oraz predyspozycji manualnych. W ramach sprawdzianu wymagane jest także wykonanie 1-3 utworów na wybranym przez kandydata instrumencie, wykonanie jednego utworu wokalnego bez akompaniamentu. Na etapie egzaminów na studia pierwszego stopnia nie ma sprawdzianu wiedzy o muzyce (znajomość nawet podstawowych faktów dotyczących historii muzyki, form, zasad muzyki nie jest weryfikowana, co daje w efekcie silne zróżnicowanie studenckich kompetencji na późniejszych zajęciach). Rekomenduje się dołączenie tego komponentu do procedury egzaminacyjnej wraz z hasłowym nakreśleniem zakresu wymaganych zagadnień; np. poszerzeniem o treści wiedzy o muzyce dotychczasowego sprawdzianu predyspozycji manualnych i wokalnych.

Ze sprawdzianu uzdolnień artystycznych zwolnieni są absolwenci szkół muzycznych II stopnia, otrzymując maksymalną liczbę punktów, co jest zawarte w uchwale rekrutacyjnej. Zdaniem zespołu oceniającego nie zachodzi tu naruszenie wymogu zapewnienia równych szans wszystkim kandydatom ze względu na charakter egzaminu wstępnego, który bada „predyspozycje” muzyczne na elementarnym poziomie. Jedyną implikacją takiej sytuacji jest mocno zróżnicowany poziom kompetencji studentów, a sugerowanym rozwiązaniem - późniejsze zróżnicowanie grup przedmiotowych pod kątem stopnia zaawansowania studentów. Na kierunku funkcjonuje jedna forma egzaminowania niezależnie od później wybieranej specjalności.

Ten sam załącznik do Uchwały Senatu UJK określa zasady postępowania rekrutacyjnego na studia II stopnia. Rekrutacja na studia magisterskie posiada dwie formy, dedykowane:

- „absolwentom kierunków muzycznych i muzykologicznych” (sformułowanie nieprecyzyjne w odniesieniu do jednego kierunku: muzykologia), których obowiązuje ranking dyplomów i kryterium dodatkowe – średnia ocen oraz
- „absolwentom innych kierunków posiadającym przygotowanie muzyczne”, których obowiązuje: ranking dyplomów (wymaganie niejasne. Ranking taki nie jest uzasadniony w przypadku, gdy kandydat ukończył studia licencjackie w innych dziedzinach, np. nauk ścisłych, nauk medycznych, czy nauk rolniczych) oraz sprawdzian uzdolnień artystycznych.

W interpretacji zespołu oceniającego egzamin wstępny na studia drugiego stopnia jest rozpoczęciem nowego etapu edukacyjnego i jego warunki winny być jednakowe dla wszystkich kandydatów przystępujących do egzaminów, w ramach kierunku (ewentualnie w ramach zakresu, jeśli wskazują wybrany zakres już na etapie rekrutacji). Obecne warunki rekrutacyjne są różne w odniesieniu do kandydatów (absolwentów różnych kierunków), stąd pojawia się konieczność ujednolicenia procedury egzaminacyjnej w taki sposób, by do takiej samej formy egzaminu przystępowali wszyscy kandydaci, niezależnie od ukończonego kierunku.

W ramach opisu wymogów rekrutacyjnych pojawiają się niejasne sformułowania:

- „ocena predyspozycji głosowych: wykonanie dwóch utworów wokalnych bez akompaniamentu”. Zespół zauważa, że „predyspozycje” były sprawdzianem w rekrutacji na

studia pierwszego stopnia i zastosowanie tego sformułowania nie różnicuje poziomu egzaminów na studia licencjackie i magisterskie. Co więcej, pojęcie „predyspozycje” jest zbyt wąskie do rzeczywistych wymagań „wykonania utworów”, które sprawdza nie tyle predyspozycje, ale już właściwe kompetencje;

- „ocena predyspozycji manualnych: wykonanie trzech utworów na fortepianie (lub innym instrumencie klawiszowym)”. Zastrzeżenie odnośnie pojęcia „predyspozycje” jest analogiczne do wcześniejszego. W tym wypadku wymóg wykonania instrumentalnego zawęża się do fortepianu i koniecznego (a nie fakultatywnego) wykonania trzech (a nie mniej) utworów. Zespół zauważa, że funkcjonujący w środowisku *usus* sformułowania „sprawdzian predyspozycji manualnych” odnosi się do kompetencji dyrygenckich, a nie instrumentalnych, sugeruje więc sformułowanie prostsze i bardziej adekwatne, np. „gra na fortepianie”;
- „dyrygowanie dwoma utworami chóralnymi (do nagrania audio)”, Sformułowanie trzeciego elementu egzaminacyjnego jest czytelne, choć należałoby dookreślić np. „czterogłosowymi utworami chóralnymi” w kontekście potencjalnej możliwości dyrygowania chórem jedno- lub dwugłosowym. Nie do przyjęcia jest jednak sformułowanie „do nagrania audio”, które po pierwsze deprecjonuje poziom akademicki egzaminu, po drugie – stwarza dodatkowe problemy techniczne, po trzecie – jest niedopuszczalne ze względów artystycznych i wykonawczych. Jedynym rozwiązaniem w ocenie zespołu jest zastosowanie akompaniamentu pianisty-akompaniatora.

Procedura egzaminacyjna jest jednakowa dla wszystkich kandydatów, niezależnie od wybranego przez nich zakresu (wybór zakresu następuje po przyjęciu na studia). W tym kontekście system jest spójny. Na poziomie rekrutacji na studia II stopnia nie jest sprawdzana wiedza muzyczna (brak np. rozmowy kwalifikacyjnej). Należy wobec powyższego zadać pytanie, w jaki sposób weryfikowane są treści uzyskane na poziomie 6PRK z funkcjonujących na studiach I stopnia ścieżek kształcenia (np. realizacji dźwięku), jeśli kandydat chce kontynuować lub zmienić ścieżkę. Trudność będzie w wypadku, gdy np. bardzo słaby dyrygencko kandydat będzie chciał iść na ścieżkę prowadzenia zespołów; lub – gdy np. ukończył śpiew estradowy, a chce iść na realizację dźwięku lub prowadzenie zespołów. W takiej sytuacji nie ma mechanizmu sprawdzającego kompetencje w zakresie wiedzy, a tym samym nie jest spełniony warunek zapewnienia możliwości identyfikacji efektów uczenia się oraz ich oceny dla absolwentów studiów licencjackich, także studiów innych kierunków lub uczelni. W ramach rozwiązania zespół oceniający sugeruje wprowadzenie do procedury egzaminu komponentu sprawdzianu wiedzy muzycznej na poziomie 6PRK w formie „rozmowy kwalifikacyjnej”, przy czym pożądane jest, podobnie jak w przypadku studiów pierwszego stopnia, opublikowane uszczegółowienie zagadnień muzycznych mogących wystąpić na egzaminie. Warunki rekrutacyjne (z klarownie określonymi zasadami oceniania w skali od 0 do 25 i minimalnymi progami punktowymi) są bezstronne, choć – jak wspomniano na poziomie studiów drugiego stopnia nie zapewniają kandydatom równych szans w podjęciu studiów na kierunku. Wymaga się legitymizacji przez kandydata uzyskanych częściowych kompetencji nauczycielskich na poziomie studiów pierwszego stopnia, co związane jest z niemożnością nadrobienia i uzupełnienia wszystkich przedmiotów kształcenia nauczycielskiego podczas realizacji dwuletnich studiów magisterskich. Można poddać zastanowieniu, czy jednak nie byłoby możliwe opracowanie potencjalnego sposobu uzupełnienia kształcenia nauczycielskiego dla kandydatów innych kierunków, np. w formie studium pedagogicznego i tym samym otworzyłoby ścieżkę nauczycielską dla absolwentów innych kierunków. Proces rekrutacyjny jest na każdym etapie czytelnie dokumentowany odpowiednim protokołem z podpisami komisji. Pozostałe elementy procesu rekrutacji, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne są przejrzyste i selektywne.

Uznawanie efektów uczenia się zapewnia możliwość identyfikacji efektów uczenia się z zastosowaniem punktacji ECTS uzyskanych w programach wymiany studenckiej, uzyskanych podczas przenoszenia i uznawania zaliczeń zdobytych w innej uczelni lub przy zmianie kierunku studiów. Uznaje się, że na ocenianym kierunku stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki umożliwiające uznawanie zakładanych efektów, jak również potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Metodami weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się są w szczególności: prace etapowe, odpowiednio uszczegóławiane na poziomie sylabusów przedmiotowych; zaliczenia i egzaminy przedmiotowe mające „formę ustną, pisemną lub praktyczną”, zaliczenia i zaliczenia z oceną, występy artystyczne, praktyki artystyczne (zgodnie z regulaminem praktyk), ocena procesu dyplomowania.

Dyplomowanie stanowi formę weryfikacji osiągnięcia przez studentów założonych efektów uczenia się i ma miejsce na zakończenie procesu kształcenia na obu poziomach studiów i jest określone w Regulaminie Studiów UJK i szczegółowo opracowanym Regulaminie dyplomowania w Instytucie Muzyki. Regulamin dyplomowania w sposób kompleksowy określa zasady realizacji i organizacji egzaminu dyplomowego na obu poziomach studiów, w tym: wykaz osób odpowiedzialnych na przebiegu procesu dyplomowania, procedurę wyboru promotora, obowiązki promotora i recenzenta, szczegóły dotyczące pracy dyplomowej – wyboru tematu pracy, wymogi formalne, kryteria oceny, organizację egzaminu dyplomowego, algorytm wyliczania ocen. Docenić należy czytelne zasady, według których rozdzielana jest odpowiedzialność poszczególnych osób za proces dyplomowania.

Według zapisów Regulaminu dyplomowania „Praca dyplomowa może być: a) pracą pisemną (§6); b) dokonaniem artystycznym z dołączoną pracą pisemną będącą samodzielnym opracowaniem zagadnienia naukowego lub artystycznego (§7)”. Regulamin opisuje procedury wyboru promotora i tematu, nie wskazuje jednak na jakim poziomie i zasadach następuje wybór formy dyplomowania. Z przeprowadzonych rozmów wynika, że na ocenianym kierunku wyboru formy dyplomowania dokonuje student w porozumieniu z promotorem. W opinii zespołu oceniającego jest to sytuacja nieprawidłowa, gdyż dopuszczona ustawowo możliwość wyboru jednej z dwóch opisanych form dyplomowania winna być zrealizowana na poziomie założeń programowych kierunku, kiedy przy ustalaniu programu kształcenia władze kierunku dokonują wyboru najbardziej adekwatnej formy kształtu dyplomu (ściśle określonej dla kierunku lub dla poszczególnych jego zakresów). W przeciwnym razie tworzy się sytuacja, w której stosowane są nierówne wymogi dla poszczególnych studentów.

Regulamin dyplomowania w §7 „Wymogi formalne prac artystycznych” opisuje, że „Dyplomowa praca artystyczna składa się z dwóch części: a) dokonania artystycznego w zakresie przygotowania autorskiego dzieła muzycznego lub wykonawstwa instrumentalnego / wokalnego; b) pracy pisemnej.” §7 ust. 2 doprecyzowuje wymogi: dyplom artystyczny „w zakresie przygotowania autorskiego dzieła muzycznego obejmuje utwór lub cykl utworów wokalnych, instrumentalnych lub wokально-instrumentalnych skomponowanych przez dyplomanta, nie krótszy niż 15 minut (studia I stopnia) / 20 minut (studia II stopnia), prezentujący ogólną wiedzę i umiejętności studenta związane z poziomem studiów, zarejestrowany na nośnikach audiowizualnych i złożony w formie partytury (...)” – wymóg dyplomowania nie jest więc spójny z założeniami ocenianego kierunku. – co potwierdza wątpliwości sformułowane w kryterium 1. Na to samo wskazuje §7 ust. 3, który definiuje „Dokonanie artystyczne w zakresie wykonawstwa instrumentalnego / śpiewu”: „nagranie audiowizualne dzieła, minimum 4 utworów z różnych epok o zróżnicowanym charakterze, stanowiące potwierdzenie znacznych

umiejętności wykonawczych i interpretacyjnych związane z poziomem studiów” – w tym wypadku wymóg odbiega w stronę instrumentalistyki lub wokalistyki. Regulamin nie uwzględnia też obecnych zakresów w postaci realizacji dźwięku (wynika z tego, że osoby wybierające ten zakres albo wybierają pisemną pracę dyplomową, albo dokonanie artystyczne – kompozycyjne lub wykonawcze), nie uwzględnia także zakresu prowadzenia zespołów – przygotowanie zespołu chóralnego/muzyki rozrywkowej i poprowadzenie wykonania nie jest przewidziane jako forma dyplomu artystycznego. Należy stwierdzić zatem, że rodzaj, metodyka i zakres tematyczny prac dyplomowych nie są specyficzne dla kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej. Trudno stwierdzić, że nie są dostosowane do założonych kierunkowych efektów uczenia się, gdyż te – jak kilkakrotnie wspomniano – nie są specyficzne. Zespół oceniający dostrzega wewnętrzną niespójność założeń programowych kierunku, którą należy rozwiązać na poziomie samej koncepcji (kryterium 1). Sugeruje ponadto, że zatwierdzanie tematów prac dyplomowych mogłoby się odbywać na przykład na poziomie katedr/zakładów, jako jednostek najbardziej kompetentnych pod względem merytorycznym.

§1 ust. 15 Regulaminu dyplomowania twierdzi, że “Niezależnie od wykonania pracy dyplomowej, student kierunku Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej zobowiązany jest do złożenia egzaminu artystycznego w obszarze związanym z grupą przedmiotów do wyboru w zakresie: a) dyrygowania i prowadzenia zespołów (studia I st.) b) śpiewu estradowego (studia I i II st.) c) prowadzenia zespołów muzycznych (studia II st.).” W takim ujęciu należy stwierdzić, że nie został uwzględniony zakres realizacji dźwięku ani kształcenia nauczycielskiego (wspomniany brak lekcji dyplomowej) – a studenci wybierający te właśnie zakresy muszą podejmować się egzaminu artystycznego przynależnych niejako do innych zakresów. Zespół oceniający odnosi się do tego faktu z zastrzeżeniem.

Po złożeniu pracy dyplomowej i sporządzeniu recenzji przez promotora i recenzenta, student przystępuje do egzaminu dyplomowego. § 11 Regulaminu dyplomowania podaje, że egzamin dyplomowy “jest egzaminem ustnym i/lub praktycznym”. Zapis taki jest niejasny w kontekście późniejszego traktowania “egzaminu dyplomowego” jako tzw. “obrony pracy magisterskiej/licencjackiej”. Nie jest jasne ani nie jest dookreślone jak ma wyglądać “praktyczny” egzamin dyplomowy. Zespół oceniający twierdzi, że posługiwanie się podobnymi sformułowaniami: (“egzamin dyplomowy”, “praca dyplomowa”, “egzamin artystyczny”, “dzieło artystyczne”) nie jest klarowne i wystarczyłoby czytelne zdefiniowanie pojęć na początku dokumentu.

Podczas egzaminu dyplomowego studentowi zadaje się pytania uwzględniające zarówno problematykę poruszaną w pracy, jak wiedzę z zakresu studiów. Warto docenić, że na stronie Wydziału Sztuki znajduje się wykaz zagadnień, stanowiący podstawę formułowanych pytań egzaminacyjnych.

Na ostateczną ocenę absolwenta składają się cztery elementy: średnia ocen ze studiów (1/2 oceny końcowej), ocena pracy dyplomowej (1/4 oceny końcowej), ocena egzaminu dyplomowego (1/8 oceny końcowej), ocena egzaminu artystycznego (1/8 oceny końcowej).

Studenci pod opieką promotorów przygotowują pisemne prace dyplomowe. Tematy prac dyplomowych są zróżnicowane. Zespół oceniający zapoznał się z wybranymi trzema pracami dyplomowymi na poziomie studiów pierwszego stopnia i trzema pracami dyplomowymi na poziomie studiów drugiego stopnia, recenzjami opiekunów prac i recenzentów oraz protokołami egzaminów dyplomowych. We wszystkich przypadkach stwierdzono zbieżność wybieranej problematyki z reprezentowaną dyscypliną, w trzech przypadkach temat nie był właściwy dla ocenianego kierunku, w jednym przypadku treść pracy nie była zgodna z tematem. Istnieją rozbieżności między specyfiką

kierunku, a podejmowanymi tematami lub np. zawężanie treści pracy pisemnej do muzyki popularnej, wbrew brzmieniu tematu. W pierwszym wypadku mowa jest o pracy Kompetencje muzyczne organisty kościelnego (studia II stopnia, numer albumu: 133294, student zakresu: przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela, prowadzenie zespołów muzycznych, realizacja dźwięku – cytaty z protokołów dyplomowania), która to praca – choć obszerna i na pozór wyczerpująca temat, dotyczy zagadnień obcych ocenianemu kierunkowi (studentowi brak podstaw dotyczących prawodawstwa, liturgiki itp.), zawiera wiele luk i przykładów nieuprawnionego wnioskowania. Drugi przykład, to praca Temat miłości przedstawiany w wybranych gatunkach muzycznych (studia II stopnia, numer albumu 129352, studentka zakresu: przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela, śpiew estradowy, muzyka popularna). Praca nie odpowiada jej tematowi, ogranicza się do opisu piosenek estradowych i kładzie nacisk na problematykę wykonawczą, co świadczy o braku korelacji treści z tematem i potwierdza zastrzeżenia zespołu, zawarte w opisie kryterium 1. Trzeci przykład to praca artystyczna *Środki ekspresji muzycznej w twórczości Fryderyka Chopina na przykładzie Nokturnu cis-moll op. posth.* (studia I stopnia, numer albumu: 138200, studentka zakresu: edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej, gra na fortepianie/ śpiew (!), dyrygowanie i prowadzenie zespołów), która to praca jest odległa od założeń ocenianego kierunku i obejmuje problematykę kierunku instrumentalistyki. Cel pracy pisemnej, zdefiniowany we wstępie nie jest spójny z profilem kierunku; pisemna praca nie łączy się z wykonywanym repertuarem „dokonania artystycznego”, co zespół uznaje za pewien brak konsekwencji. Poziom artystyczny wykonanego programu pianistycznego nie potwierdza „znaczących umiejętności wykonawczych i interpretacyjnych”. Inny przykład, na który należy zwrócić uwagę, to praca Głos tenorowy w różnych epokach i stylach. Zagadnienia emisyjne i sprawa estetyki brzmienia, związane z techniką wokalną (studia II stopnia, numer albumu 146158, student zakresu: gra na fortepianie/śpiew, śpiew estradowy, realizacja dźwięku). W opinii zespołu praca nie posiada znamion naukowości, a nade wszystko jej temat nie jest związany z kierunkiem kształcenia i wykracza poza program studiów, co tylko potwierdza konieczność weryfikacji procedury zatwierdzania tematów prac dyplomowych i złożenie jej w ręce odpowiednich zakładów bądź katedr. Oceny prac dyplomowych wystawiane są przez recenzentów prac oraz ich promotorów na specjalnie bardzo trafnie opracowanych formularzach recenzji, uwzględniających wszystkie kryteria oceny pracy dyplomowej, zawarte w Regulaminie dyplomowania, także uwzględniających założone (choć błędnie) dwie formy pracy dyplomowej. Oceny zawarte w wyrywkowo sprawdzonych protokołach są w czterech przypadkach zasadne, w jednym nieznacznie zawyżone, w jednym znacznie zawyżone.

Podsumowując, zespół oceniający stwierdza niedopełnienie warunku, aby procedury dyplomowania były „trafne, specyficzne i zapewniające potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów”. Zespół oceniający zwraca uwagę na to, że w procesie dyplomowania (na studiach pierwszego i studiach drugiego stopnia) brak jest komponentu komisyjnej oceny lekcji szkolnej, która winna stanowić równoprawny sposób weryfikacji wiedzy i umiejętności nauczycielskich dla studentów tego zakresu. Poziom kompetencji nauczycielskich, które studenci otrzymują, winien być weryfikowany i kontrolowany przez władze Wydziału. Zespół oceniający zdecydowanie rekomenduje wprowadzenie ocenianej przez komisję lekcji dyplomowej jako pełnoprawnego elementu dyplomowania.

Weryfikacja prac etapowych wykazała zgodność zadawanych studentom zadań z założeniami sylabusów przedmiotowych – ocenianie studenckich prac jest właściwe pod względem doboru form, zapewnia bezstronność i przejrzystość procesu ewaluacji.

Godną podkreślenia jest rzetelność systemu monitorowania przebiegu egzaminów i zaliczeń poprzez opracowane dla potrzeb przedmiotów indywidualnych i zbiorowych karty zaliczeń przedmiotów. Wykazywane w nich zagadnienia, stanowiące podstawę zaliczeń, czy konspekty zajęć sporządzane przez studentów dają obraz wysokich kompetencji metodycznych i dydaktycznych kadry oraz dobrze funkcjonującego systemu oceniania. Skrupulatnie prowadzona jest także archiwizacja prac etapowych, prowadzone jest bieżące monitorowanie struktury ocen poprzez analizę ocen etapowych, ocen z egzaminów i zaliczeń, ocen z praktyk zawodowych oraz ocen uzyskanych na etapie dyplomowania. Efektywność kształcenia (także kształcenia za pomocą mediów elektronicznych) jest systematycznie monitorowana poprzez ankietowanie. Należy stwierdzić, że przyjęty system umożliwia bezstronność, równe traktowanie studentów w procesie oceniania (w tym także uwzględnia adaptowanie organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością), a także przekazywanie informacji zwrotnej. Studenci kierunku biorą systematycznie udział w działalności artystycznej zespołów uczelnianych i zewnętrznych, w prezentacjach i projektach koncertowych, w inicjatywach dających możliwość współpracy z instytucjami środowiska, w warsztatach i innych działaniach podejmowanych przez pedagogów kierunku. W takich sytuacjach pedagodzy – jako osoby odpowiedzialne za merytoryczny poziom podejmowanych inicjatyw – mają stałą możliwość weryfikacji stopnia przygotowania danego studenta do udziału w wydarzeniu. Należy stwierdzić, że ranga podejmowanych wydarzeń artystycznych i publicznych wystąpień daje gwarancję, że studenci, którzy biorą w nich udział są przygotowani do prowadzenia własnej działalności artystycznej, co znaczy, że metody weryfikacji pozwalają na sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności artystycznej / naukowej lub udziału w tej działalności. W 2019 roku zorganizowany był w ramach Uczelni Ogólnopolski Konkurs Młodych Chórmistrzów, w którym jeden ze studentów zdobył wyróżnienie.

- Władze Wydziału dokonują systematycznej analizy losów absolwentów, co przekłada się na pozyskiwanie informacji na temat przydatności zdobytej na studiach wiedzy i umiejętności.
- Metody weryfikacji ocen stosowane na zajęciach języka obcego pozwalają na osiągnięcie poziomu B2 wg ESOKJ w przypadku studiów pierwszego stopnia i poziomu B2+ w przypadku studiów stopnia drugiego. Wzorcowo opracowane sylabusy wskazują stosowanie różnych metod w kształceniu językowym, w tym szczególnie - komunikacyjnej - pozwalając na osiągnięcie założonych efektów i osiągnięcie założonego poziomu kompetencji językowych

Przeprowadzane w placówkach zewnętrznych praktyki dokumentowane są wypełnianymi i zdawanymi dziennikami praktyk. Zastrzeżenie budzi brak nadzoru ze strony uczelnianego opiekuna praktyk w postaci hospitowania zajęć prowadzonych przez studentów oraz wspominany już ocenianej brak lekcji dyplomowej w zakresie kształcenia nauczycielskiego.

Z przeprowadzanych systematycznie ankiet monitorujących losy absolwentów wynika, że w roku 2023 aż 92% pracujących absolwentów wykonywało zawód związany z muzyką i/lub kulturą, pracując głównie jako: nauczyciele muzyki w szkołach ogólnokształcących, nauczyciele rytmiki w przedszkolach, instruktorzy śpiewu oraz gry na instrumentach (gitara) w domach kultury i prywatnych ogniskach muzycznych, muzycy estradowi – wokaliści lub instrumentalisci, realizatorzy dźwięku, akustycy oraz wychowawcy w świetlicach środowiskowych (Raport samooceny, zał. 3.1). Absolwenci prowadzi solową lub zespołową działalność artystyczną, współtworzą zespoły, m.in: *Gadowska z Gachami*, *The strange medicine*, *TM Brass Orchestra*, Zespół Pieśni i Tańca Kielce, Rodzinna Kapela Korbanów, Zespół Pieśni i Tańca Morawica, kapela *Typowy Janus*, Połaniecka Orkiestra Dęta, Orkiestra Dęta OSP

Daleszycze, *Simply the Best* czy *Józefowe Kwiatki*. Zdobywają nagrody na festiwalach i przeglądach muzycznych: II miejsce w XXX Międzynarodowym Festiwalu Kolęd i Pastorałek im. Ks. Kazimierza Szwarlika w Będzinie (z chórem IM Gospel), Wyróżnienie na XXIX Międzynarodowym Festiwalu Kolęd i Pastorałek im. Ks. Kazimierza Szwarlika w Będzinie (z zespołem Józefowe Kwiatki), III miejsce na XII Ogólnopolskim Przeglądzie Paradnych Orkiestr Dętych w Rowach, I miejsce podczas II Staszowskiego Przeglądu Kapel i Zespołów Ludowych (Zespół Pieśni i Tańca Morawica), IV miejsce na Finale Krakowskiej Ligi Wolnostylowej/Freestyle Rap Battle; inni dokonują publikacji: („Działalność Towarzystwa Śpiewaczego im. Stanisława Moniuszki w Radomsku w latach 2014-2019” w XXI Tomie Zeszytów Radomszczańskich wydawnictwa Polskiego Towarzystwa Historycznego Oddział w Radomsku 2023) wydają single i płyty („Czas radości, wesołości”; „Uwolnię się” wraz z wideoklipem; premiera w Radio Rekord Kielce 100.8FM oraz YouTube). Kilko absolwentów kontynuowało naukę w akademiach muzycznych (Gdańsk, Łódź, Warszawa).

Zamieszczone w dokumentacji informacje potwierdzają znaczącą pozycję absolwentów ocenianego kierunku na rynku pracy oraz potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się w stopniu wystarczającym dla kontynuowania edukacji muzycznej.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

1. Brak sprawdzianu wiedzy muzycznej w procedurze rekrutacji na studia pierwszego stopnia

Warunki rekrutacji na studia pierwszego stopnia są bezstronne i przejrzyste, zapewniają kandydatom równe szanse w podjęciu studiów na ocenianym kierunku. Ze względu na to jednak, że na etapie rekrutacji na studia pierwszego stopnia brak jest sprawdzianu wiedzy o muzyce, w efekcie zachodzi silne zróżnicowanie studenckich kompetencji na późniejszych zajęciach, co stwarza realne trudności metodyczne. Ważne jest zdaniem zespołu dołączenie komponentu sprawdzianu wiedzy do procedury egzaminacyjnej na studiach pierwszego stopnia, wraz z hasłowym nakreśleniem zakresu wymaganych zagadnień; np. poszerzeniem o treści wiedzy o muzyce dotychczasowego sprawdzianu predyspozycji manualnych i wokalnych.

Ze względu na fakt dużego zróżnicowania poziomu prezentowanego przez kandydatów (osoby z niewielkim przygotowaniem muzycznym oraz osoby po szkołach muzycznych), zespół oceniający sugeruje rozwiązanie polegające na zróżnicowaniu grup przedmiotowych pod kątem stopnia zaawansowania studentów (np. przedmiot zasady muzyki, solfeż, analiza dzieła muzycznego).

2. Brak mechanizmu sprawdzającego kompetencje w zakresie wiedzy na poziomie 6 PRK w procedurze rekrutacji na studia drugiego stopnia

Procedura rekrutacyjna na studia II stopnia nie jest sprawdzająca wiedzę muzyczną z zakresu treści programowych uzyskanych na studiach I stopnia, w związku z czym kompetencje takie uzyskane na poziomie 6PRK nie zostają zweryfikowane np. z zakresu realizacji dźwięku.

Szczególnie niepokojąca jest w tym względzie sytuacja, gdy kandydat chce zmienić ścieżkę kształcenia, np. z prowadzenia zespołów/śpiewu estradowego na stopniu I na realizację dźwięku na stopniu II. Jak wspomniano w analizie, w takiej sytuacji brak jest mechanizmu sprawdzającego kompetencje w zakresie wiedzy, a tym samym nie jest spełniony warunek zapewnienia możliwości identyfikacji efektów uczenia się oraz ich oceny dla absolwentów studiów licencjackich, także studiów innych kierunków lub uczelni.

3. Niejednakowe wymagania rekrutacyjne dla poszczególnych kandydatów na studia drugiego stopnia

W interpretacji zespołu oceniającego egzamin wstępny na studia drugiego stopnia jest rozpoczęciem nowego etapu edukacyjnego i jego warunki winny być jednakowe dla wszystkich kandydatów przystępujących do egzaminów, w ramach kierunku (ewentualnie w ramach zakresu, jeśli wskazują wybrany zakres już na etapie rekrutacji). Obecne warunki rekrutacyjne są różne w odniesieniu do kandydatów będących absolwentami zarówno kierunków muzycznych, jak i innych. Aby uniknąć zarzutu nierównego traktowania poszczególnych kandydatów, pojawia się konieczność ujednolicenia procedury egzaminacyjnej w taki sposób, by wszyscy kandydaci, niezależnie od ukończonego kierunku przystępowali do takiej samej formy egzaminu wstępnego.

Zdaniem zespołu oceniającego, wymóg rankingu dyplomów w przypadku rekrutacji na studia II stopnia absolwentów innych kierunków (posiadających przygotowanie muzyczne) nie jest uzasadniony, gdy np. kandydat na studia ukończył studia licencjackie w odległych od muzyki dziedzinach – nauk ścisłych, nauk medycznych czy nauk rolniczych. Dla potrzeb realizacji kierunkowych efektów uczenia się niektóre obszary nauki są nieprzydatne. Bardziej uzasadnione byłoby wskazanie np. obszaru przedmiotów humanistycznych lub społecznych, z których uzyskane oceny mogłyby dać kandydatowi pewne dodatkowe punkty rekrutacyjne, podobnie jak dodawały punkty za określone przedmioty maturalne. Innym rozwiązaniem mogłoby być wprowadzenie na miejsce tej kwoty punktacji rekrutacyjnej punktów za sprawdzian wiedzy z zakresu studiów I stopnia.

4. Nieprecyzyjne sformułowania w zasadach postępowania rekrutacyjnego

Załącznik do Uchwały Senatu UJK określający zasady postępowania rekrutacyjnego na studia II stopnia stosuje nieprecyzyjne sformułowanie: „kierunki muzyczne i muzykologiczne”, które należy skorygować na: „kierunki muzyczne i muzykologia”. Istnieje bowiem jeden kierunek: muzykologia.

Zespół zwraca uwagę na brak różnicowania sformułowań wymagań rekrutacyjnych dotyczących egzaminu na studia pierwszego i studia drugiego stopnia - w przypadku obu poziomów stosowane są określenia mówiące o sprawdzaniu „predyspozycji muzycznych”, czyli umiejętności na poziomie elementarnym. Ponadto należałoby odnieść sformułowanie „ocena predyspozycji manualnych” do kompetencji dyrygenckich, a nie pianistycznych/instrumentalnych, szczególnie w sytuacji, gdzie wymaga się wykonania konkretnego repertuaru.

Jak wspomniano, sformułowanie trzeciego elementu egzaminacyjnego „dyrygowanie dwoma utworami chóralnymi (do nagrania audio)”, jest czytelne, ale należałoby je dookreślić pod kątem liczby głosów w utworach chóralnych np. „czterogłosowymi utworami chóralnymi”

w kontekście potencjalnej możliwości dyrygowania chórem jedno- lub dwugłosowym. Zespół ocenia zdecydowanie negatywnie sformułowanie „do nagrania audio”, które deprecjonuje poziom akademicki egzaminu, stwarza dodatkowe problemy techniczne i przeczy względem artystycznym i wykonawczym. Jedynym rozwiązaniem w ocenie zespołu jest zastosowanie akompaniamentu pianisty-akompaniatora.

5. Nierówne dla poszczególnych studentów i nieadekwatne dla kierunku wymogi dyplomowania

Według zapisów Regulaminu dyplomowania praca dyplomowa może być: pracą pisemną lub dokonaniem artystycznym z dołączoną pracą pisemną będącą samodzielny opracowaniem zagadnienia naukowego lub artystycznego. Wybór formy dyplomowania należy do studenta i promotora. Sytuacja jest oceniona jako nieprawidłowa - ustawowa możliwość wyboru jednej z dwóch form dyplomowania winna być zrealizowana na poziomie założeń programowych kierunku, w przeciwnym razie tworzy się sytuacja, w której stosowane są nierówne wymogi procedury dyplomowania dla poszczególnych studentów.

Zasady dyplomowania określają wymogi formalne prac artystycznych, twierdząc, że (§7 ust. 2) dyplom artystyczny „w zakresie przygotowania autorskiego dzieła muzycznego obejmuje utwór lub cykl utworów wokalnych, instrumentalnych lub wokarno-instrumentalnych skomponowanych przez dyplomanta, (...) zarejestrowany na nośnikach audiowizualnych i złożony w formie partytury (...)” – wymóg dyplomowania nie jest więc spójny z założeniami ocenianego kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej, kierując się w stronę kompozycji. Wskazania dotyczące „dokonania artystycznego w zakresie wykonawstwa instrumentalnego / śpiewu” (§7 ust. 3): „nagranie audiowizualne dzieła, minimum 4 utworów z różnych epok o zróżnicowanym charakterze, stanowiące potwierdzenie znacznych umiejętności wykonawczych i interpretacyjnych związane z poziomem studiów” odbiegają natomiast w stronę kierunków: instrumentalistyka lub wokalistyka. W kilku przypadkach tematy pisemnych prac dyplomowych nie wiązały się ze specyfiką kierunku.

Zespół oceniający diagnozuje te nieprawidłowości w kontekście zastrzeżeń poczynionych w ramach kryterium 1 – wadliwej koncepcji studiów, która poprzez wiele różnorodnych ścieżek kształcenia, traci jednolitość i tożsamość. Brak jest spójności i konsekwencji zapisów regulaminowych (być może Regulamin nie został zaktualizowany) – w odniesieniu do zakresów prowadzenia zespołów i realizacji dźwięku, których dokument nie uwzględnia. Zespół oceniający dostrzega wewnętrzną niespójność założeń programowych dyplomowania, którą należy rozwiązać na poziomie samej koncepcji kierunku (kryterium 1).

Student ocenianego kierunku składa ponadto egzamin artystyczny w obszarze związanym z grupą przedmiotów do wyboru w zakresie dyrygowania i prowadzenia zespołów (studia I st.) lub śpiewu estradowego (studia I i II st.) lub prowadzenia zespołów muzycznych (studia II st.). Nie został uwzględniony zakres realizacji dźwięku (brak określonej formy dyplomowania) ani kształcenia nauczycielskiego (wspomniany brak lekcji dyplomowej) – studenci tych zakresów muszą zaś przystępować do egzaminu artystycznego przynależnych do innych zakresów.

W procesie dyplomowania zarówno na studiach pierwszego, jak i drugiego stopnia brak jest komponentu komisyjnej oceny lekcji szkolnej. Zdaniem zespołu oceniającego poziom kompetencji nauczycielskich winien być weryfikowany i kontrolowany przez władze kierunku

także na etapie dyplomowania. Zespół oceniający rekomenduje wprowadzenie ocenianej przez komisję lekcji dyplomowej jako pełnoprawnego elementu dyplomowania.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. Rzetelność systemu monitorowania przebiegu egzaminów i zaliczeń poprzez opracowane dla potrzeb przedmiotów indywidualnych i zbiorowych karty zaliczeń przedmiotów.
2. Klarowny system archiwizacji prac etapowych.
3. System monitorowania efektywności kształcenia poprzez ankiety, w tym ankiety dotyczące zdalnego nauczania.

Rekomendacje

1. Dołączyć komponent sprawdzający wiedzę (w formie np. rozmowy kwalifikacyjnej) wraz z hasłowym nakreśleniem i opublikowaniem zakresu wymaganych zagadnień w ramach procedury egzaminu wstępnego na studia pierwszego stopnia (odniesienie do zastrzeżenia nr 1).
2. Dokonać podziału na grupy na takich przedmiotach, jak solfeż, analiza dzieła muzycznego, zasady muzyki, aby uniknąć nadmiernego zróżnicowania poziomu między poszczególnymi studentami, mającymi różne przygotowanie muzyczne (odniesienie do zastrzeżenia nr 1).
3. Zmienić zastosowane w uchwale rekrutacyjnej niejednoznaczne sformułowanie „kierunki muzyczne i muzykologiczne” (odniesienie do zastrzeżenia nr 4).
4. Zmienić zapisy zastosowane w uchwale rekrutacyjnej odnoszące się do egzaminów na studia II stopnia poprzez zmianę sformułowania „ocena predyspozycji głosowych”, „ocena predyspozycji manualnych” na inny, wyrażający się w ocenie rzeczywistych kompetencji i zróżnicowany w stosunku do egzaminów na studia I stopnia (odniesienie do zastrzeżenia nr 4).
5. Zweryfikować procedurę zatwierdzania tematów prac dyplomowych w sposób, aby były one właściwe dla założeń ocenianego kierunku, zgodne z wybieranymi zakresami (odniesienie do zastrzeżenia nr 5).
6. Wprowadzić ocenianą przez komisję lekcję dyplomową jako pełnoprawny element dyplomowania (odniesienie do zastrzeżenia nr 5).

Zalecenia

1. Wprowadzić sprawdzian umiejętności i wiedzy z zakresu studiów pierwszego stopnia do procedury egzaminu wstępnego na studia drugiego stopnia (odniesienie do zastrzeżenia nr 2).
2. Zmienić warunki rekrutacji na studia drugiego stopnia w sposób, by do egzaminów przystępowali wszyscy kandydaci, niezależnie od ukończonego kierunku na studiach pierwszego stopnia (odniesienie do zastrzeżenia nr 3).
3. Zamienić sprawdzian dyrygencki „do nagrania audio” na sprawdzian dyrygencki z udziałem akompaniatora w ramach procedury egzaminu wstępnego na studia drugiego stopnia (odniesienie do zastrzeżenia nr 4).

4. Wybrać jedną formę dyplomowania, najbardziej odpowiednią dla kierunku lub danego zakresu i usunąć z zasad dyplomowania formy odbiegające od specyfiki kierunku (odniesienie do zastrzeżenia nr 5).
5. Wdrożyć skuteczne działania projakościowe w celu zapobiegania powstaniu zdiagnozowanych błędów i nieprawidłowości w przyszłości.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na kierunku Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej w Instytucie Muzyki UJK w Kielcach legitymują się odpowiednim dorobkiem naukowym i artystycznym, który mieści się w dziedzinie sztuki, w dyscyplinie sztuki muzyczne. W Instytucie Muzyki, w ramach którego jest prowadzony oceniany kierunek studiów, na stanowiskach badawczo-dydaktycznych oraz dydaktycznych zatrudnione są 24 osoby. W strukturze zatrudnienia pracownicy badawczo-dydaktyczni stanowią 83,33% (20 osób), dydaktyczni 16,66% (4 osoby). W grupie pracowników badawczo-dydaktycznych znajdują się: profesorowie tytularni (3), doktorzy habilitowani (6), doktorzy (8), osoby z tytułem zawodowym magistra (3); w grupie pracowników dydaktycznych znajdują się: doktorzy (2) oraz osoby z tytułem magistra (2). Ok. 90% kadry to pracownicy etatowi. W latach 2018-2024 jedna osoba zatrudniona w Instytucie uzyskała tytuł profesorski, dwie zdobyły stopień doktora habilitowanego, trzy obroniły doktoraty uzyskując stopień doktora. Postępowania te prowadzone były w ramach dyscypliny sztuk muzycznych.

Dorobek naukowy i artystyczny kadry Instytutu Muzyki jest znaczący i na bieżąco aktualizowany. Wysoka jakość osiągnięć artystycznych i naukowych pracowników ocenianego kierunku znalazła potwierdzenie w kategorii parametrycznej A przyznanej w ramach ostatniej ewaluacji jednostek naukowych w dyscyplinie sztuki muzyczne. Wykładowcy posiadają duże doświadczenie pedagogiczne umożliwiające prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów kompetencji badawczych. Dorobek artystyczny i naukowy kadry kierunku Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej UJK jest różnorodny i obejmuje: wprowadzenie nagrań do obiegu publicznego (kompozytor, dyrygent, solista, kameralista), koncerty (recitale solowe, kameralne, z orkiestrą) krajowe i zagraniczne, autorstwo dzieł muzycznych, występy w charakterze dyrygenta oraz przygotowanie chóru, autorstwo zrealizowanego projektu instrumentu muzycznego lub rekonstrukcja zabytkowego instrumentu, pierwszoplanową rolę w spektaklu muzycznym, autorstwo libretta/scenariusza spektaklu muzycznego, udział w jury konkursu lub festiwalu muzycznego, pełnienie funkcji dyrektora albo kierownika artystycznego festiwalu lub konkursu muzycznego lub fonograficznego, lub koncertów cyklicznych, autorstwo bądź redakcję publikacji z zakresu sztuk muzycznych. Działanie te mają zasięg ogólnopolski oraz międzynarodowy. Oprócz działalności czysto artystycznej, pracownicy Instytutu prowadzą działalność naukową, publikując swoje kompozycje bądź redagując utwory muzyczne dla takich wydawnictw jak Polskie Wydawnictwo Muzyczne, Wydawnictwo Ars musica, Wydawnictwo Polihymnia.

Aktywność naukowa pracowników znajduje odzwierciedlenie w nagrodach indywidualnych i zespołowych przyznanych przez MKiDN, MEiN oraz inne prestiżowe instytucje, w tym m.in. Srebrny

Medal Zasłużony Kulturze Gloria Artis, Złoty Krzyż Zasługi, Brązowy Krzyż Zasługi, Brązowy Medal Zasłużony Kulturze Gloria Artis, Nagroda Wydawnictwa PWM.

Instytut Muzyki, oprócz indywidualnej działalności poszczególnych pracowników, organizuje konferencje naukowe, warsztaty oraz festiwale muzyczne. Oferowane są także praktyczne szkolenia w specyficznych obszarach, od nowoczesnych metod badawczych, przez analizę polskiej szkoły kompozytorskiej XX wieku, aż po umiejętności miękkie, takie jak techniki prezentacji publicznych czy pisanie grantów. Do najważniejszych wydarzeń zorganizowanych przez Instytut należy zaliczyć:

- Ogólnopolski Festiwal Edukacji Muzycznej w Podzamczu Chęcińskim (2023);
- IX Festiwal „Gitara viva” (2021) pod patronatem MKiDN oraz CEA;
- Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Muzyka przyszłości. Przyszłość muzyki” (2022);
- Konferencja naukowo-artystyczna w ramach Świętokrzyskiego Festiwalu Nauki organizowanego przez Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach (2021);
- Ogólnopolski Konkurs Młodych Chórmistrzów (2019);
- I Festiwal Muzyki Polskiej na Tajwanie (2019);
- Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Konteksty kultury i edukacji muzycznej. Tradycja – współczesność” (2018).

Pracownicy Instytutu Muzyki, oprócz aktywnego uczestnictwa w wydarzeniach i konferencjach organizowanych przez macierzystą jednostkę, biorą również udział w zewnętrznych seminariach, szkoleniach oraz konferencjach o zasięgu ogólnopolskim i międzynarodowym. Tego typu aktywność umożliwia prezentację własnych osiągnięć artystycznych i naukowych, prowadzenie dyskusji akademickiej oraz promowanie Instytutu jako jednostki aktywnie działającej w środowisku naukowym.

Kształcenie przygotowujące do wykonywania zawodu nauczyciela prowadzone jest przez należycie dobraną kadrę dydaktyczną spełniającą wymagania określone w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, stanowiącą część zasobów kadrowych innych wydziałów UJK. Są to głównie pracownicy Centrum Edukacji Nauczycielskiej UJK, będący specjalistami w zakresie pedagogiki i psychologii, posiadającymi odpowiedni dorobek naukowy oraz duże doświadczenie pedagogiczne.

Obciążenie pensum dydaktycznym mieści się w granicach określanych przepisami prawa. Zespół oceniający zwrócił jednak uwagę na przyznawanie przeważającej większości pracowników znacznej ilości nadgodzin (ponad 50% podstawy zatrudnienia), niekiedy równej podstawie zatrudnienia. W takim przypadku wymagana jest zgoda pracownika. Zespół oceniający nie stwierdził w dokumentacji obecności wymaganych zgód i rekomenduje wprowadzenie praktyki podpisywania stosownego dokumentu zawierającego zgodę pracownika na przyjęcie nadgodzin ponad normę, który będzie załącznikiem do indywidualnego przydziału godzin dydaktycznych.

W trakcie pandemii COVID-19 wykładowcy zdobyli duże doświadczenie w prowadzeniu zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W chwili obecnej żaden z przedmiotów w ramach ocenianego kierunku nie jest prowadzony w formie on-line.

Na ocenianym kierunku, jak i w całej uczelni, funkcjonuje Wewnętrzny System Zapewniania Jakości Kształcenia. Pracownicy będący jego częścią współuczestniczą w tworzeniu programu studiów, odpowiadają za jego realizację, a także partycypują w decyzjach dotyczących określania warunków rekrutacji, zatrudniania, promowania i oceniania nauczycieli, obsługi organizacji praktyk oraz projektów unijnych. Na Wydziale prowadzona jest projakościowa polityka kadrowa mająca na celu

wzmocnienie: aktywności naukowej i artystycznej nauczycieli akademickich, motywacji do podnoszenia kwalifikacji i kompetencji zawodowych oraz wysokiej jakości kształcenia. Pracownicy osiągający sukcesy w działalności naukowej, artystycznej, dydaktycznej lub organizacyjnej przedstawiani są do wyróżnienia Nagrodą Rektora UJK. Skuteczność przyjętej polityki kadrowej potwierdzają wzrastające w ostatnich latach wskaźniki aktywności naukowej/artystycznej i dydaktycznej oraz rosnące zaangażowanie organizacyjne pracowników jednostki.

Rekrutacja nowych pracowników opiera się na obowiązującym w całej uczelni systemie zgodnym z przepisami określonymi w Ustawie *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, a także zgodnie ze Statutem Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach. Proces rekrutacji w Instytucie Muzyki uruchamiany jest w sytuacji, kiedy występują braki kadrowe i realizowany jest poprzez otwarte konkursy. Kandydaci, w zależności od oferowanego stanowiska, muszą spełniać różnorodne wymagania, w tym te dotyczące dorobku naukowego i artystycznego (zgodnie z Zarządzeniem Rektora UJK), doświadczenia dydaktycznego oraz znajomości języków obcych. Niejednokrotnie, w zależności od potrzeb dydaktycznych i naukowych, mogą być stawiane również inne wymagania. Konkursy są ogłaszane przez Dziekana Wydziału za zgodą Rektora, a ich warunki podawane do publicznej wiadomości zgodnie z wymogami ustawy. Informacje o konkursie i jego wynikach, wraz z uzasadnieniem, są udostępniane w Biuletynie Informacji Publicznej na stronach uczelni, zgodnie z przepisami.

Na Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach przeprowadzana jest systematyczna ocena działalności zatrudnionych pracowników. Nauczyciele akademicy podlegają cyklicznej ocenie okresowej, której zasady określone są w wewnętrznych aktach normatywnych, w tym w Zarządzeniu Rektora UJK. Ocenie podlega działalność naukowa, dydaktyczna i organizacyjna pracowników. W ramach działalności naukowej brane są pod uwagę osiągnięcia naukowe i artystyczne.

Działalność dydaktyczna oceniana jest na podstawie wyników ankiet studenckich, wniosków z hospitacji zajęć oraz jakości podejmowanych przez pracownika inicjatyw edukacyjnych. Działalność organizacyjna obejmuje pełnione funkcje, udział w projektach oraz realizację zadań naukowych i dydaktycznych. Ocena okresowa może być pozytywna lub negatywna, a negatywna ocena może prowadzić do ponownej oceny po 12 miesiącach lub, w przypadku dwóch kolejnych negatywnych ocen, do rozwiązania stosunku pracy przez Rektora.

Nauczyciele akademicy są regularnie oceniani przez studentów, w zakresie wypełniania obowiązków związanych z kształceniem. Procedura ta, określona w załączniku do Zarządzenia Rektora UJK, jest częścią szeroko zakrojonych badań ankietowych realizowanych w ramach WSZJK. Wyniki ankiet studenckich są dokładnie analizowane w kontekście ewaluacji procesu kształcenia, zgodnie z procedurą obowiązującą na Wydziale Sztuki. Analiza ocen wystawianych przez studentów odbywa się na różnych szczeblach w oparciu o czytelnie sformułowaną procedurę.

Wykładowcy, którzy uzyskali najniższe oceny uczestniczą w rozmowach mających na celu omówienie problemów dydaktycznych i poszukiwanie metod poprawy jakości prowadzonych zajęć.

Procedura hospitacji zajęć jest jasno sprecyzowana i stosowana w ramach całego Wydziału Sztuki UJK. Jej wyniki są uwzględniane przy okresowej ocenie pracowników.

Na ocenianym kierunku, jak i w całej uczelni, funkcjonuje jasno określony system awansów, zarówno zewnętrznych (uzyskiwanie stopni i tytułów naukowych), jak i wewnętrznych (awanse na stanowiska profesora uczelni lub adiunkta wśród pracowników dydaktycznych, badawczo-dydaktycznych lub

badawczych). Kryteria awansu zewnętrznego są opierają się na zapisach Ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Zasady awansu wewnętrznego reguluje Zarządzenia Rektora UJK. Procedura awansu jest sformułowana klarownie i nie budzi zastrzeżeń.

UJK wspiera i motywuje kadrę do podnoszenia kompetencji poprzez system nagród przyznawanych za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne, zgodnie z zarządzeniem Rektora UJK. Uczelnia finansuje również działalność naukową pracowników w postaci różnorodnych projektów badawczych i specjalnych, a także projektów dla doktorantów.

W celu dalszego rozwoju kompetencji, pracownicy UJK mają dostęp do szkoleń, w tym wykorzystania platform e-learningowych, a także szkoleń językowych oraz dotyczących dostępności przestrzeni akademickiej dla osób z niepełnosprawnościami.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Kadra ocenianego kierunku wykazuje się bogatym, udokumentowanym dorobkiem artystycznym, naukowym i dydaktycznym związanym ściśle z profilem ocenianego kierunku, w dyscyplinie sztuk muzycznych, umożliwiającym prawidłową realizację zajęć dydaktycznych i projektów badawczych (artystycznych i naukowych). Struktura i liczebność kadry w stosunku do liczby studentów jest odpowiednia w kontekście prowadzonej dydaktyki, zaś indywidualne pensum dydaktyczne każdego pracownika przydzielane jest zasadniczo zgodnie z wymaganiami i literą prawa. Brak dokumentów potwierdzających indywidualną zgodę pracownika na przydzielenie godzin nadwymiarowych przekraczających 50% wymiaru podstawy zatrudnienia nie wpływa negatywnie na jednoznacznie pozytywną ocenę w ramach opisywanego kryterium. Podczas wizytacji, Zespół PKA uzyskał zapewnienie natychmiastowego wdrożenia działań naprawczych w tym zakresie. Nauczyciele akademicki posiadają odpowiednie kompetencje do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość - Uczelnia stwarza warunki do podnoszenia kwalifikacji również w tym zakresie. Przydział zajęć dydaktycznych jest prawidłowy i uwzględnia zainteresowania naukowe pracownika oraz profil jego działalności artystycznej. Dorobek naukowy i artystyczny kadry jest aktualny i należycie udokumentowany, a jego jakość w pełni umożliwia prawidłową realizację zajęć, w tym nabywanie przez studentów kompetencji badawczych. W ramach ocenianego kierunku stosowany jest, obowiązujący w całej Uczelni, transparentny mechanizm kontroli i oceny pracowników, uwzględniający prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Obecnie żaden z przedmiotów w ramach ocenianego kierunku nie jest prowadzony w formie on-line. Kadra poddawana jest okresowej ocenie wynikającej z zapisów ustawowych. Osobnym narzędziem oceny nauczycieli akademickich jest ankieta studencka. Wyniki oceny kadry są wykorzystywane w procesie budowania indywidualnej ścieżki kariery akademickiej poszczególnych pracowników. Pracownicy mają stworzone odpowiednie warunki awansu zawodowego. Kształcenie pedagogiczne prowadzone jest przez wysoko wykwalifikowaną kadrę naukowo-dydaktyczną, posiadającą znaczny, udokumentowany

dorobek z zakresu pedagogiki i psychologii (pracownicy Centrum Edukacji Nauczycielskiej UJK). Zaspokajane są potrzeby szkoleniowe pracowników. Przyjęta w Uczelni i realizowana również na ocenianym kierunku polityka kadrowa opiera się o przejrzyste akty prawne (uchwały Senatu UJK, zarządzenia Rektora) i zapewnia prawidłową jej realizację. Na podkreślenie zasługują rozwiązania motywujące pracowników, np.: nagrody Rektora, dodatki do wynagrodzenia za wyróżniającą się działalność artystyczną lub naukową. W Uczelni istnieją odpowiednie mechanizmy przeciwdziałania dyskryminacji, rozwiązywania konfliktów i reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

1. Rekomenduje się wprowadzenie praktyki podpisywania stosownego dokumentu zawierającego zgodę pracownika na przyjęcie nadgodzin ponad normę, który będzie załącznikiem do indywidualnego przydziału godzin dydaktycznych.

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Siedzibą Instytutu Muzyki jest dwupiętrowy budynek przy ul. A. Mickiewicza 3 w Kielcach. Powierzchnia użytkowa pomieszczeń dydaktycznych oraz powiązanych z dydaktyką wynosi 1056 m². Liczba sal dydaktycznych oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku. Stworzone są warunki umożliwiające prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów przyjętych efektów uczenia się, w tym przygotowanie ich do prowadzenia działalności naukowej. Instytut posiada 22 sale dydaktyczne. Pracownie wyposażone są w instrumenty muzyczne, urządzenia multimedialne i aparaturę dydaktyczną. Aby zapewnić prawidłową realizację zajęć, w ostatnich latach wzbogacono infrastrukturę dydaktyczną Instytutu Muzyki m.in. o: komputery, telewizory, sprzęt komputerowy, oprogramowanie, konsolety mikserskie, mikrofony, głośniki oraz urządzenia peryferyjne. Zakup ten został zrealizowany dzięki środkom współfinansowanym głównie przez Unię Europejską, w ramach Programów Operacyjnych Wiedza Edukacja Rozwój: Nowe Perspektywy Rozwoju UJK i Akcelerator rozwoju UJK. Budynek Instytutu Muzyki to obiekt bardzo stary, wymagający, w ocenie Zespołu oceniającego PKA, modernizacji, która powinna dotyczyć przede wszystkim dostosowania pomieszczeń (w tym toalet) do potrzeb osób z niepełnosprawnościami narządu ruchu. Obecnie przemieszczanie się osób z takimi deficytami jest utrudnione, zwłaszcza między kondygnacjami, ponieważ w budynku nie ma windy, a jedynym urządzeniem mającym ułatwić ten rodzaj komunikacji jest schodofaz. Podczas spotkania Zespołu oceniającego, w tym z Władzami Uczelni i Władzami ocenianego kierunku potwierdzono informację o planowanej budowie nowej siedziby Wydziału Sztuki, w którym swoje miejsce znajdzie także Instytut Muzyki. Władze Uczelni

wskazały już lokalizację. Obecnie trwa procedura wyłonienia wykonawcy. Zespół oceniający rekomenduje jak najszybszą realizację tej inwestycji. Podczas oglądu bazy dydaktycznej przeprowadzonego przez Zespół oceniający stwierdzono, że część pomieszczeń posiada niewielką powierzchnię, która utrudnia prowadzenie niektórych zajęć, np. s. 15, w której odbywały się hospitacje zajęć z dyrygowania (brak podestu dyrygenckiego, ograniczona przestrzeń – zwłaszcza w sytuacji, gdy są to zajęcia grupowe), co stanowi dodatkowy argument za szybką realizacją nowej inwestycji dedykowanej Instytutowi Muzyki.

W ramach współpracy międzywydziałowej studenci i pracownicy Instytutu Muzyki korzystają również z pomieszczeń i aparatury innych jednostek. Mieszcząca się w budynku Rektoratu Aula Magna, w której odbywają się ważne dla Uczelni uroczystości, służy również do prezentacji koncertowych i dyplomowych studentów Instytutu, do prowadzenia warsztatów wokalnych jak również jest ona sprzyjającą salą do prób chóru. Aula wyposażona jest w podesty dla chóru, ekran wielkoformatowy wraz z projektorem 4K oraz system nagłośnienia konferencyjnego. Posiada 250 miejsc dla publiczności.

Studenci kierunku Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej korzystają także ze zlokalizowanej na Wydziale Pedagogiki i Psychologii Auli im. Ks. Stanisława Konarskiego. Aula wchodzi w skład kompleksu sal konferencyjnych pod nazwą Centrum Edukacji Artystycznej. Odbywają się tam: zaliczenia i egzaminy z przedmiotów w zakresie śpiewu estradowego oraz prowadzenia zespołów muzycznych, konferencje, sympozja, promocje doktorskie, wykłady słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku i inne formy aktywności społecznej, wielokrotnie oprawiane muzycznie przez studentów ocenianego kierunku. Aula posiada nowoczesny sprzęt audiowizualny, w pełni funkcjonalne studio telewizyjne pozwalające zapisywać obraz oraz dźwięk i prowadzić transmisje na żywo w standardzie cyfrowym HDTV. Serce systemu stanowi wirtualne studio z systemem kamer oraz przyłączeniami SDI rozlokowanymi w całym budynku. Ponadto studio może prowadzić transmisje na żywo jednocześnie do Internetu /YouTube, Meta, Facebook, inne/ oraz do systemu Digital Signage (telewizory umieszczone w całym budynku). Budynek CEArt jest miejscem ogólnowydziałowym, pozwalającym na wykorzystywanie zaplecza technicznego niezależnie od kierunku studiów czy rodzaju działalności akademickiej. Jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Zespół oceniający zwrócił uwagę na niekorzystną naturalną akustykę Auli im. Ks. Stanisława Konarskiego, która nie sprzyja wykonywaniu muzyki bez amplifikacji dźwięku.

Studenci i pedagodzy ocenianego kierunku korzystają z infrastruktury Uniwersyteckiego Centrum Mediów, umożliwiającej transmisje na żywo koncertów wykonywanych przez studentów i pracowników Instytutu Muzyki, jak i nagrywanie koncertów w studio telewizyjnym UCM i retransmitowanie ich w późniejszym czasie. Uniwersyteckie Centrum Mediów dysponuje studiem radiowym i telewizyjnym wyposażonym w nowoczesny sprzęt audio i video, w tym w sprzęt informatyczny z odpowiednim wysokiej klasy oprogramowaniem.

Studenci mają dostęp do sieci bezprzewodowej EDUROAM na terenie całej Uczelni i w akademikach. W wypadku wykorzystania metod i technik kształcenia na odległość studenci mają zapewniony dostęp do potrzebnej infrastruktury informatycznej, w tym specjalistycznego oprogramowania np.: pakiet Microsoft 365 (wraz z dostępnym po zalogowaniu dodatkowym oprogramowaniem). Realizacja zajęć z technologii informacyjnej ma miejsce w specjalnej sali wyposażonej w odpowiednią ilość stanowisk komputerowych, z odpowiednim, stale aktualizowanym oprogramowaniem, mieszczącej się w głównej siedzibie Instytutu Muzyki.

Komunikacja pomiędzy Uczelnią a studentami oraz wykładowcami odbywa się przy pomocy systemu Wirtualnej Uczelni (umożliwiającej m.in.: dostęp do planu zajęć, przysyłanie materiałów dydaktycznych, informowanie o wynikach egzaminu, wysyłanie informacji do studentów, komunikację w poczcie elektronicznej w domenie [ujk.edu.pl.](http://ujk.edu.pl)), platformy e-learningowej oraz Platformy Teams (umożliwiającej zdalne prowadzenie zajęć).

Studenci ocenianego kierunku wybierający grupę przedmiotów w zakresie Realizacji dźwięku mają możliwość pracy na nowoczesnym sprzęcie wyposażonym w wysokiej klasy oprogramowanie (pakiet Waves Diamond, HOFA, AVID - ProTools, Cockos - Reaper, Steinberg - Cubase), co zapewnia pełną realizację efektów uczenia się przyjętych w tym zakresie.

Istotnym elementem systemów informatycznych uczelni jest system biblioteczno-informacyjny oraz uczelniane, wydziałowe i instytutowe serwisy WWW oraz serwisy dedykowane: studentom z niepełnosprawnościami, uczestnikom programu Erasmus+, MOST. Swoje serwisy internetowe posiadają także: Akademickie Biuro Karier oraz Samorząd studencki.

W Uniwersytecie działa Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami (CWOzN), które świadczy usługi w zakresie m.in.: zastosowania dodatkowych urządzeń technicznych w procesie dydaktycznym; umożliwienia korzystania z materiałów w alternatywnych formach zapisu (m.in. zapis w alfabecie Braille'a, druk o zmienionej wielkości czcionki, grafiki na papierze pęczniejącym); wypożyczenia laptopów ze specjalistycznym oprogramowaniem, udźwiękowionych dyktafonów oraz lup elektronicznych. Osoby z niepełnosprawnością narządu słuchu, studiuje na ocenianym kierunku (jak i w całym UJK) mają możliwość korzystania ze wsparcia w postaci tłumaczenia zajęć dydaktycznych na Polski Język Migowy – zapewniony jest kontakt online z Tłumaczem PJM. Studenci słabosłyszący, posiadający aparaty słuchowe mają możliwość korzystania z pętli indukcyjnych wspomagających słyszenie, jednakże to udogodnienie nie jest dostępne we wszystkich budynkach, w których odbywają się zajęcia na ocenianym kierunku. Centrum Wsparcia zapewnia również transport specjalistyczny z miejsca zamieszkania do uczelni osobom z określonymi rodzajami niepełnosprawności.

Zajęcia z Wychowania Fizycznego odbywają się w Uniwersyteckim Centrum Sportu. Centrum posiada pełnowymiarową halę sportową, z możliwością podzielenia na trzy oddzielne boiska, salę fitness, salę gimnastyki przyrządowej, pracownię aktywizacji ruchowej – siłownię, salę gimnastyki korekcyjnej.

Pracownicy i studenci korzystają ze zbiorów bibliotecznych zgromadzonych w dwóch lokalizacjach: w nowym gmachu Biblioteki Uniwersyteckiej oraz w jednym z pomieszczeń w siedzibie Instytutu Muzyki. Biblioteka Uniwersytecka (Biblioteka Główna) znajduje się w gmachu wybudowanym na terenie głównego Campusu Uczelnianego. Kubatura budynku wynosi 36 585 m², jego czego powierzchnia użytkowa Biblioteki wynosi 6961.6 m². W zbiorach Biblioteki Uniwersyteckiej UJK znajduje się: 520 706 egz. wydawnictw zwartych, 74 793 roczniki wydawnictw ciągłych oraz 12 494 jednostki inwentarzowe zbiorów specjalnych. Liczba tytułów prenumerowanych czasopism wynosi 420. Biblioteka zapewnia dostęp do licencjonowanych zbiorów elektronicznych. Dysponuje katalogiem elektronicznym, do którego na bieżąco są wprowadzane nowo zakupione książki, kolejne numery czasopism. Katalog elektroniczny pozwala czytelnikom na zalogowanie się do własnego profilu czytelniczego i zamawianie oraz przedłużanie terminu wypożyczenia książek zdalnie. Księgozbiór Biblioteki Głównej UJK w formie tradycyjnej udostępniany poprzez wypożyczenia może być poszerzony przez wypożyczenia międzybiblioteczne (krajowe i zagraniczne). Kalendarz pracy oraz godziny otwarcia Biblioteki jest dostosowany do kalendarza akademickiego. Biblioteka jest otwarta dla użytkowników 7 dni w tygodniu. W celu umożliwienia czytelnikom samodzielnego wypożyczania książek w strefie

wolnego dostępu do wydawnictw zwartych zainstalowano 2 urządzenia do samodzielnego wypożyczania („selfcheck”). W celu umożliwienia zwrotu książek przez czytelników o dowolnej porze zainstalowano samoobsługową, automatyczną, całodobową wrzutnię zewnętrzną. Czytelnicy Biblioteki mają do dyspozycji trzy skanery Zeutschel Zeta (tzw. ekologiczne ksero), do kopiowania materiałów na nośniki elektroniczne. Stworzone są warunki do pracy w przestrzeni wolnego dostępu wyposażonej w komputery podłączone do sieci Internet. W Bibliotece Głównej UJK dla czytelników dostępnych jest 52 stanowiska komputerowe, 6 tabletów oraz specjalistyczne stanowiska komputerowe dla osób z niepełnosprawnościami. Biblioteka oferuje również dostęp online do baz naukowych i literatury, również zdalnie poprzez VPN (Virtual Private Network). W budynku Biblioteki działa sieć Wi-Fi (Eduroam).

Z systemem biblioteczno-informacyjnym Biblioteki Uniwersyteckiej UJK jest zintegrowany system biblieczny ALEPH, który umożliwia dostęp do wszystkich opracowanych elektronicznie zasobów zgromadzonych w wersji papierowej. Na wszystkich komputerach w sieci UJK, w tym również na komputerach bibliecznych gwarantowany jest dostęp do Wirtualnej Biblioteki Nauki, która umożliwia dostęp do światowych zasobów wiedzy za pośrednictwem baz danych. Z elektronicznych zasobów wiedzy w ramach Wirtualnej Biblioteki Nauki bez konieczności logowania korzystać mogą wszyscy użytkownicy. Co więcej, po zalogowaniu się do Portalu Zdalnego Dostępu UJK, posiadacze konta w domenie @ujk.edu.pl mogą korzystać ze źródeł elektronicznych na prywatnych komputerach domowych. Dla potrzeb Cyfrowej Wypożyczalni Publikacji Naukowych Academia wydzielony został jeden komputer (terminal) w Oddziale Informacji Naukowej Biblioteki Uniwersyteckiej. Korzystać z niego mogą wszyscy użytkownicy Biblioteki posiadający aktywną kartę biblioteczną.

Władze Biblioteki Uniwersyteckiej w sposób ciągły monitorują i doskonalą bazę dydaktyczną i naukową. Stworzone są warunki ankietyzacji studentów, którzy mogą wyrażać opinie o bazie dydaktycznej, w tym wskazywać obszary wymagające poprawy stanu istniejącego. Prowadzona jest systematyczna kontrola stanów zasobów służących procesowi dydaktycznemu. Biblioteka regularnie weryfikuje zasób księgozbioru na podstawie literatury podstawowej z kart przedmiotów oraz konsultuje z prowadzącymi. Sugestie wykładowców, co do przyszłych zakupów do księgozbioru, a także ulepszeń w bieżącym funkcjonowaniu biblioteki są brane pod uwagę. Ważnym elementem doskonalenia systemu bibliotecznego jest proces okresowego sprawdzania przed rozpoczęciem roku akademickiego kart przedmiotów pod kątem dostępności w bibliotece literatury wskazanej przez nauczycieli akademickich. W przypadku stwierdzenia braków podejmowane są działania mające na celu zakup takich pozycji literaturowych wskazanych w kartach przedmiotów.

W Instytucie Muzyki znajduje się biblioteka wewnętrzna stworzona na potrzeby studentów i kadry dydaktycznej Instytutu. W jej zbiorach zgromadzono literaturę kierunkową obejmującą 435 pozycji książkowych, opracowania monograficzne w zakresie szeroko pojętej edukacji muzycznej, historii muzyki, polsko- i anglojęzyczną literaturę dotyczącą teorii i praktyki w muzyce, 627 pozycji nutowych oraz płytotekę dysponującą 809 pozycjami płytowymi muzyki różnych epok. Zbiory te zgromadzone są w małym pomieszczeniu, które nie jest typową biblioteką. Brakuje w nim odpowiedniej infrastruktury bibliecznej. Mając na uwadze działania zmierzające do wybudowania nowej siedziby Instytutu, Zespół oceniający PKA rekomenduje stworzenie w nowym obiekcie odpowiedniej infrastruktury bibliecznej, zaś w obecnej siedzibie Instytutu Muzyki dostosowanie infrastruktury bibliecznej do obowiązujących standardów w miarę możliwości, jakie daje obecna baza lokalowa.

Zasoby biblioteczne zgromadzone w gmachu Biblioteki Głównej UJK oraz w bibliotece wewnętrznej Instytutu Muzyki odpowiadają potrzebom ocenianego kierunku i umożliwiają pełną realizację działań dydaktycznych i naukowych zarówno przez kadrę wykładowców jak i studentów.

Studenci dokonują oceny infrastruktury w formie ankiety wypełnianej na ostatnim semestrze studiów, zgodnej z Zarządzeniem Rektora UJK u w sprawie wprowadzenia wzorów ankiet wykorzystywanych w ogólnouniwersyteckich badaniach ankietowych w ramach Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia.

Stan infrastruktury wydziałowej, dostęp do zasobów informatycznych i biblioteczno-informatycznych, okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej, wyposażenia technicznego oraz specjalistycznego oprogramowania jest stale monitorowany przez odpowiedzialne za ich funkcjonowanie osoby na stanowiskach funkcyjnych, w tym Dziekana Wydziału i Dyrektora Instytutu we współpracy z pracownikiem administrującym obiektem, Kanclerzem i władzami rektorskimi Uczelni. Również Kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia, Wydziałowa Komisja ds. Kształcenia analizuje na bieżąco stan infrastruktury dydaktycznej i formułuje wnioski wykorzystywane w procesie poprawy jakości kształcenia.

Studenci mają możliwość wyrażania opinii na temat infrastruktury, z której korzystają poprzez ankietę wypełnianą na koniec cyklu kształcenia, której treść reguluje Zarządzenie Rektora UJK.

Działania na rzecz zapewnienia odpowiedniej jakości kształcenia przewidziane są również w projekcie „Wspólnie Stwórzmy Przyszłość – interdyscyplinarnie dla regionu”, zakwalifikowanym do finansowania w ramach programu Regionalna Inicjatywa Doskonałości na lata 2024-2027. Celem projektu jest m.in. modernizacja infrastruktury dydaktycznej.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Ilość sal dydaktycznych oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się na ocenianym kierunku. Zajęcia odbywają się w trzech różnych lokalizacjach, gdzie stworzone są warunki umożliwiające prawidłową realizację zajęć oraz osiąganie przez studentów kierunkowych efektów uczenia się. Standard budynków jest zróżnicowany. Siedziby Centrum Edukacji Artystycznej oraz Uniwersyteckiego Centrum Mediów to budynki nowoczesne, a ich wyposażenie w kontekście odpowiedniego poziomu procesu dydaktycznego nie budzi zastrzeżeń. Główna siedziba Instytutu Muzyki, to obiekt wymagający modernizacji. Stan większości pomieszczeń nie w pełni przystaje do współczesnych standardów architektonicznych stosowanych w budynkach dydaktycznych. Obecnie posiadana baza lokalowa pozwala co prawda na pełną realizację programu studiów ocenianego kierunku, ale stan techniczny i estetyczny budynku Instytutu Muzyki budzi zastrzeżenia. Izolacja akustyczna niektórych sal nie eliminuje przestuchów między pomieszczeniami. Toalety, wielkość i przestronność traktów komunikacyjnych, klatki schodowe, komunikacja między kondygnacjami – nie są w pełni przystosowane dla osób z niepełnosprawnościami. Wyposażenie sal w pomoce dydaktyczne jest generalnie odpowiednie, dające możliwość kompletnej realizacji

programów studiów. Stan instrumentarium pozostającego w zasobach Instytutu Muzyki jest zróżnicowany. Niektóre instrumenty wymagają naprawy. Wszystkie sale wykorzystywane w procesie nauki dyrygowania powinny posiadać jednakowy standard, uwzględniający odpowiednią ich przestronność oraz wyposażenie w podesty dyrygenckie. Zapewniony jest odpowiedni dostęp do infrastruktury informatycznej (wi-fi, pracownia komputerowa, stanowiska komputerowe w Bibliotece Głównej UJK), odpowiedniego oprogramowania umożliwiające prawidłową realizację zajęć dydaktycznych. Infrastruktura ta stwarza możliwości kształcenia na odległość i jest połączona z innymi systemami uczelni.

Zasoby biblioteczne Biblioteki Głównej, z których korzystają studenci i pedagodzy kierunku Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej są zgodne, co do aktualności, zakresu tematycznego i zasięgu językowego, a także formy wydawniczej z potrzebami prowadzonego procesu nauczania i uczenia się i umożliwiają osiągnięcie przez studentów założonych efektów uczenia się, w tym również w zakresie kształcenia z użyciem narzędzi i metod kształcenia na odległość. Obejmują piśmiennictwo zalecane w sylabusach w liczbie egzemplarzy dostosowanej do potrzeb procesu nauczania i uczenia się oraz liczby studentów. Są dostępne tradycyjnie oraz z wykorzystaniem narzędzi informatycznych, które umożliwiają dostęp do światowych zasobów informacji naukowej. Zastrzeżenia budzi pomieszczenie w głównej siedzibie Instytutu Muzyki, w którym przechowywana jest część księgozbioru muzycznego, które wymaga w ocenie Zespołu PKA dostosowania do standardów spotykanych w tego typu przestrzeniach.

Studenci mają dostęp do infrastruktury dydaktycznej poza godzinami zajęć. Sytuacja mogłaby ulec polepszeniu po oddaniu do użytku nowego budynku Wydziału Sztuki.

Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela jest zgodna ze standardami i uwzględnia wykorzystanie nowoczesnych narzędzi informatycznych (m.in. specjalistyczne oprogramowanie).

Infrastruktura podlega okresowym przeglądom zgodnie z klarownie określonymi procedurami. Wykładowcy i studenci mają możliwość zgłaszania zaobserwowanych usterek władzom Instytutu. W miarę posiadanych możliwości, potrzeby studentów i wykładowców są realizowane, a wnioski wykorzystywane w procesie doskonalenia infrastruktury.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

1. Rekomenduje się jak najszybszą realizację inwestycji w formie budowy nowej siedziby Wydziału Sztuki, w tym Instytutu Muzyki.
2. Rekomenduje się dostosowanie pomieszczenia bibliotecznego w obecnej siedzibie Instytutu Muzyki do standardów tego typu przestrzeni użytkowych.

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Do instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi uczelnia współpracuje na ocenianym kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej należą: Filharmonia Świętokrzyska, Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2 w Kielcach, Szkoła Podstawowa nr 28 w Kielcach, Zespół Szkół Muzycznych w Kielcach, Dom Środowisk Twórczych - Pałac Tomasza Zielińskiego, Kieleckie Centrum Kultury, Kielecki Teatr Tańca.

Oceniając powyższy dobór należy stwierdzić, że Uczelnia prawidłowo określiła rodzaj, zasięg i zakres instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, z którymi prowadzi współpracę w zakresie projektowania i realizacji programu kształcenia. Jest on zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną *sztuki muzycznej* i z wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej i artystycznej oraz rynku pracy, właściwymi dla kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej*.

Współpraca przy projektowaniu programu studiów odbywa się w sposób ciągły i cykliczny, dzięki uczestnictwu przedstawicieli instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego w posiedzeniach Kierunkowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia. Do zadań Zespołu należy przede wszystkim: opiniowanie programów studiów, przekazywanie uwag i sugestii do wprowadzania ewentualnych zmian w programach studiów, współpraca z Wydziałem w sprawie odbywania praktyk nauczycielskich studentów, opiniowanie jakości zawodowego przygotowania do pracy absolwentów zatrudnionych w reprezentowanych przez Radę instytucjach.

Przykładami wpływu na program kierunku, jest wprowadzenie do programu studiów przedmiotu *menedżer kultury*, uzupełnienie treści kształcenia w przedmiocie *warsztaty estradowe* o zagadnienia dotyczące produkcji spektakli.

Na ocenianym kierunku proces współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym przy realizacji programu przebiega w sposób cykliczny, zróżnicowany oraz stały. Analiza tego procesu pozwala również stwierdzić, że realizowane inicjatywy dobrane zostały adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów na kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej* oraz osiągania przez studentów założonych efektów uczenia się.

Do najważniejszych działań przy realizacji programu studiów należy zaliczyć poniższe, różnorodne formy współpracy, w tym m. in:

- Współpracę ze szkołami w zakresie prowadzenia praktyk nauczycielskich dla studentów, którzy wybrali odpowiedni zakres kształcenia, realizowaną wspólnie z takimi instytucjami jak Zespół Szkolno-Przedszkolny nr 2 w Kielcach, Szkoła Podstawowa nr 28 w Kielcach, Zespół Szkół Muzycznych w Kielcach
- Współpracę przy realizacji wydarzeń muzycznych, w tym organizacji koncertów studentów w instytucjach zewnętrznych oraz koprodukcji wydarzeń repertuarowych tych instytucji, realizowaną wspólnie m. in. Kieleckim Centrum Kultury, Domem Środowisk Twórczych, Kieleckim Teatrem Tańca.
- Współpracę w zakresie udziału studentów w realizacji koncertów rodzinnych, realizowaną wspólnie z Filharmonią Świętokrzyską.

Udział instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów został również zapewniony w warunkach czasowego ograniczenia funkcjonowania uczelni, wynikających z wprowadzonego na terenie Rzeczypospolitej Polskiej stanu pandemii, poprzez osobiste kontakty władz Wydziału z przedstawicielami instytucji, za pomocą elektronicznych form kontaktu.

Monitorowanie karier zawodowych absolwentów jest realizowane na podstawie procedury WSZJK-W/6. Umożliwia uzyskanie informacji na temat aktualnej sytuacji zawodowej absolwentów na rynku pracy, w tym zgodności zatrudnienia z profilem wykształcenia, pozwala na poznanie opinii absolwentów na temat przydatności wiedzy, umiejętności i kompetencji zdobytych w czasie studiów w kontekście potrzeb rynku pracy. Wyniki monitorowania prezentowane są na posiedzeniu Uniwersyteckiej Komisji ds. Kształcenia i przekazywane Wydziałowej Komisji ds. Kształcenia. W ramach monitorowania karier zawodowych absolwentów analizie poddawane są również raporty Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, prezentujące wyniki badań prowadzonych w ramach ogólnopolskiego systemu monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów szkół wyższych (ELA).

Uczelnia prowadzi na ocenianym kierunku przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w formie oceny dokonywanej na bieżąco podczas posiedzeń Kierunkowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z dyscypliną *sztuki muzyczne*, do których kierunek jest przyporządkowany, koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwym dla kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej*.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego przy projektowaniu programu studiów prowadzona jest w sposób formalny, ciągły i cykliczny.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego w zakresie realizacji programu studiów jest prowadzona systematycznie i przybiera zróżnicowane formy, adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się, także w warunkach czasowego ograniczenia funkcjonowania uczelni.

Prowadzone są przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, obejmujące ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów i doskonalenie jego realizacji, osiąganie przez studentów efektów uczenia się, losy absolwentów, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia współpracy, a w konsekwencji programu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Proces umiędzynarodowienia stanowi istotny element działalności Instytutu Muzyki UJK, ściśle powiązany z realizacją strategii Uczelni. Jednostką odpowiedzialną za koordynację mobilności studentów i kadry jest Dział Wymiany i Współpracy Międzynarodowej, a bezpośrednio w Instytucie Muzyki – koordynator do spraw współpracy międzynarodowej. Jednostka ta organizuje m.in. "Orientation days", czy "Adaptation week" dla studentów przyjeżdżających na wymianę międzynarodową oraz nadzoruje prowadzenie "Welcome Centre" – punktu informacyjnego pomagającego obcokrajowcom w poznaniu miasta i regionu. W Uczelni działa również inicjatywa "Study buddy" – studentów wolontariuszy, wspomagających studentów obcokrajowców w mobilności w UJK. Zarówno w Uczelni, jak i w Instytucie, stworzono warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na ocenianym kierunku, zgodne z przyjętą koncepcją kształcenia. Jednym ze sposobów podnoszenia umiędzynarodowienia studiów są szeroko zakrojone kampanie informacyjne prowadzone przez Dział Wymiany i Współpracy Międzynarodowej, które odbywają się każdorazowo przy otwarciu naboru wniosków na wymianę międzynarodową. Proces przebiega wielotorowo: na każdym Wydziale, często również kierunku, odbywają się spotkania informacyjne pracowników Działu Wymiany i Współpracy Międzynarodowych ze studentami. Szczegółowe informacje dotyczące możliwości wyjazdów w ramach programu Erasmus+ zamieszczone są na stronie wymiany studenckiej ERASMUS+, gdzie znajdują się również dane na temat celów i założeń programu, niezbędne dokumenty i oświadczenia, a także kontakt do pracowników UJK odpowiedzialnych za wymianę. Wyjazdy zagraniczne studentów finansowane są głównie z funduszy programu Erasmus+. W ramach działań informacyjnych Instytutu Muzyki dotyczących programu ERASMUS+ organizowane są spotkania z pierwszymi rocznikami studentów. Podczas tych spotkań, obecni są zarówno Dyrektor Instytutu, Dyrektor ds. Kształcenia, jak i koordynator programu ERASMUS+. To właśnie koordynator odpowiada za przekazywanie kluczowych informacji dotyczących programu, w tym szczegółów oferty rekrutacyjnej, korzyści płynących z uczestnictwa oraz procesu aplikacyjnego. Ponadto bieżące informacje o programie ERASMUS+ są publikowane na tablicy ogłoszeń w Instytucie oraz w mediach społecznościowych Instytutu. Co roku ukazuje się broszura informacyjna opisująca wymianę studentów UJK, która ma również na celu zachęcenie innych studentów do wyjazdu. Informacje o pobytach wraz z wykazem umów bilateralnych podpisanych przez Uczelnię są publikowane na UJK. Od roku 2019 do chwili obecnej w ramach programu Erasmus+ wyjechała jedna (1) studentka Instytutu, a przyjechało troje (3) studentów zagranicznych. W roku akademickim 2023/24, biuro współpracy

z zagranicą UJK podpisało trzy nowe umowy bilateralne z uczelniami w Europie, które, podobnie jak Uniwersytet Jana Kochanowskiego posiadają kierunki studiów muzycznych. Do dotychczasowych uczelni partnerskich (Charles University w Pradze (Czechy), Daugavpils Universitate na Łotwie, Tokat Gaziosmanpasa Universitesi w Turcji, Burdur Mehmet Akif Ersoy University w Turcji) dołączyły: University of Ostrava w Czechach, Estonian Academy of Music and Theatre w Estonii. Podpisanie umowy z największą w Estonii akademią muzyczną w Tallinie zostało zainicjowane przez koordynatora programu w Instytucie Muzyki po wcześniejszym kontakcie z wykładowcą tamtejszej uczelni. Po ustaleniu wspólnych planów dotyczących aktywności artystycznej (wspólnych koncertów) oraz dydaktycznej (warsztatów dla studentów) nastąpiło podpisanie umowy dwustronnej, w ramach której możliwa będzie wymiana zarówno wykładowców jak i studentów. Szczególnie ważna dla ocenianego kierunku jest współpraca z ośrodkami chińskimi: Youhao Jilian International Culture Exchange (Beijing) Center, skąd co roku przybywają nowi studenci chętni do studiowania w Kielcach. Stanowią oni najliczniejszą grupę obcokrajowców podejmujących naukę w jednostce. Dla nich, jak i dla pozostałych studentów przyjeżdżających do Instytutu poza programem Erasmus+ obowiązkowe jest uczestnictwo w lektoracie języka polskiego w Centrum Kultury i Języka Polskiego UJK. Po uzyskaniu niezbędnych certyfikatów znajomości języka polskiego mogą oni realizować program studiów w języku polskim, a z czasem ubiegać się o tytuł licencjata i magistra. Dobrowolny udział w zajęciach z lektoratu języka polskiego mają zagwarantowani także studenci przyjeżdżający w ramach programu Erasmus+, dla których obowiązkowym językiem wykładowym jest angielski. W aspekcie wymiany międzynarodowej wykładowców, inną, chętnie wykorzystywaną możliwością wyjazdu jest program stypendialny Polsko-Amerykańskiej Komisji Fulbrighta, z którego skorzystało dwóch wykładowców Instytutu Muzyki (prof. UJK Andrzej Ślęzak oraz dr Mateusz Strzelecki – wyjazdy do USA). Dzięki aktywności wymienionych wykładowców Instytutu Muzyki program ten jest rozwijany, a obaj profesorowie stali się ambasadorami programu Fulbrighta w Polsce. Oferuje on społeczności akademickiej możliwość wyjazdu na maksymalnie 12 miesięcy do zagranicznej, amerykańskiej uczelni w celu przeprowadzenia badań bądź prowadzenia dydaktyki. To program umożliwiający osobom zatrudnionym w polskich instytucjach akademickich i naukowych realizację samodzielnych projektów badawczych lub badawczo-dydaktycznych w instytucji goszczącej w USA (tj. w uczelni, instytucie badawczym non-profit lub instytucji rządowej w Stanach Zjednoczonych Ameryki). Stypendium skierowane jest do pracowników i pracowniczek badawczych i dydaktycznych na każdym etapie kariery po uzyskaniu stopnia doktora. Wielu wykładowców Instytutu Muzyki to czynni, koncertujący artyści, występujący z koncertami poza granicami kraju oraz prowadzący warsztaty i lekcje mistrzowskie. Koncerty zagraniczne stanowią szczególny wkład w umiędzynarodowienie procesu kształcenia ocenianej jednostki. Pozwalają na szerokie spopularyzowanie efektów prowadzonych badań. Na tym polu wykładowcy Instytutu Muzyki są szczególnie aktywni. O jakości i atrakcyjności ich prezentacji artystycznych może zaświadczyć rosnąca ilość zaproszeń do wykonania koncertów zagranicznych. Są one często tak inspirujące dla słuchaczy, że wykonawcy są również zapraszani do poprowadzenia warsztatów dla uczniów i studentów (np. Wizyta jednego z nauczycieli akademickich w Lulea University of Technology filia w Pitea na wydziale muzyki, gdzie m.in. prowadził zajęcia w ramach zespołów kameralnych czy metodyki improwizacji). W ten sposób dzielą się swoją wiedzą i doświadczeniem ze studentami za granicą. W okresie pandemii powstały nowe, internetowe kanały dystrybucji wiedzy i sztuki. Część wykładowców Instytutu Muzyki wykorzystała je bardzo kreatywnie do rozwoju swojej międzynarodowej działalności artystycznej i pedagogicznej. Przykładem może być prof. UJK, która prowadziła warsztaty chóralskie od lutego do maja 2021 roku. Zaangażowane w nie były dzieci z Polski i USA (Chicago). Efektem było nagranie teledysku do piosenki „Do życia budzi mnie

muzyka”. Wykonuje ją Chór Dziecięcy klas II-IV Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej I stopnia ZPSM w Kielcach oraz Chór Akademii Muzyki przy Paderewski Symphony Orchestra of Chicago.

W ramach programu Erasmus+ nauczyciele akademicy mają możliwość wyjazdu do zagranicznej uczelni partnerskiej w celu przeprowadzenia cyklu zajęć dydaktycznych. W ramach tego działania nauczyciele akademicy mogą uczestniczyć również w wyjazdach szkoleniowo-dydaktycznych. To właśnie dzięki tej gałęzi programu we wrześniu 2022 r. dr Wojciech Lipiński odwiedził West Liberty University w stanie West Virginia w USA, gdzie prowadził warsztaty improwizacji, a także wykonał dwa koncerty jazzowe z amerykańskimi muzykami, w programie których znalazły się jego autorskie kompozycje. W ramach rewizyty, w maju 2023 Instytut Muzyki odwiedził dr Matthew Harder – kompozytor i perkusista. Poprowadził on zajęcia dla studentów poświęcone syntezatorom analogowym. Owocem tej wymiany był koncert obu muzyków w Filharmonii Świętokrzyskiej, podczas którego odbyły się prawykonania utworów skomponowanych specjalnie na tę okazję. Ponadto, wymiana międzynarodowa w tym nurcie dotyczy również współpracy z: Los Angeles University of Southern California, University of Calgary, Daugavpils University na Łotwie, czy Lulea University of Technology w Szwecji.

Umieędzynarodowienie procesu kształcenia obejmuje również znajomość języków obcych. Dlatego w programie nauczania na kierunku *Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej* określono wymagania dotyczące znajomości języków obcych. Studenci pierwszego stopnia osiągają kompetencje językowe na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, podczas gdy studenci drugiego stopnia osiągają poziom B2+. W procesie nauki studenci zdobywają umiejętności posługiwania się językiem ogólnym oraz terminologią specjalistyczną, co umożliwia im czytanie literatury fachowej, przygotowywanie prezentacji ustnych oraz prac pisemnych. Studenci mają również dostęp do bogatych zasobów zagranicznych Biblioteki Uniwersyteckiej w Kielcach.

Zgodnie z Uchwałą nr 58/2018 Senatu UJK oraz Zarządzeniem nr 120/2021 Rektora UJK, wszyscy studenci, oprócz regularnych lektoratów, muszą uczestniczyć co najmniej w 15 godzinach zajęć w języku angielskim w ciągu roku akademickiego. Wymóg ten jest spełniany na kierunku *Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej* poprzez częściową realizację wybranych zajęć dydaktycznych w języku angielskim, zatwierdzonych przez Dziekana na dany rok akademicki (w bieżącym roku akademickim są to zajęcia Chóru). Od 2017 roku Studium Języków Obcych systematycznie organizuje kursy języka angielskiego dla pracowników administracyjnych i naukowo-dydaktycznych, zazwyczaj w ramach projektów unijnych. Specjalistyczne kursy językowe dla studentów są oferowane rokrocznie, a informacje na ich temat są dostępne na stronie Studium Języków Obcych.

Umieędzynarodowienie procesu kształcenia jest monitorowane w UJK na kilku poziomach: uczelni, wydziału i instytutu. Regulacje te zostały określone w uchwale Senatu w sprawie Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, w ramach którego Uczelniana Komisja ds. Kształcenia oraz Wydziałowa Komisja ds. Kształcenia regularnie przeprowadzają kontrole na każdym kierunku studiów. Kwestie te reguluje przede wszystkim Procedura oceny funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia. Od roku akademickiego 2021/2022, studenci mają możliwość oceny stopnia internacjonalizacji studiów. W ankiecie dotyczącej jakości kształcenia dodano pytanie odnoszące się do warunków stworzonych przez Uczelnię w tym obszarze. Problematyka umieędzynarodawiania procesu dydaktycznego jest stałym elementem prac Kierunkowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz Rad Naukowych Instytutu. Dyskusje będące analizą danych związanych z umieędzynarodowieniem, zbieranych w ramach funkcjonowania Uczelnianego Systemu Zapewnienia

Jakości Kształcenia służą wypracowywaniu optymalnych sposobów wykorzystywania możliwości współpracy międzynarodowej zarówno dla studentów jak i pedagogów.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Umiejscowienie procesu kształcenia na ocenianym kierunku prowadzone jest w oparciu o sprawdzone mechanizmy wymiany międzynarodowej studentów i pedagogów (np. program Erasmus+, program stypendialny Polsko-Amerykańskiej Komisji Fulbrighta) oraz własne kontakty międzynarodowe wykładowców. Procedura ubiegania się o zgodę na wyjazd zagraniczny jest przejrzysta. Nadzór i kontrolę nad procesem umiejscowienia prowadzi specjalna komórka Uczelni, w porozumieniu z Władzami Uczelni. Przepływ informacji jest prawidłowy. Na ocenianym kierunku funkcjonuje specjalny koordynator do spraw współpracy międzynarodowej Instytutu Muzyki, którego dotychczasowa działalność w sposób istotny wpływa na powiększanie zasobu kontaktów międzynarodowych tak Instytutu, jak i Uczelni. Władze Uczelni i Instytutu Muzyki dbają o wspieranie międzynarodowej aktywności kadry dydaktycznej, której osiągnięcia na tym polu są znaczne.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

1. Organizowanie przez Uczelnię "Orientation days", czy "Adaptation week" dla studentów przyjeżdżających na wymianę międzynarodową oraz prowadzenie "Welcome Centre" – punktu informacyjnego.
2. Inicjatywa "Study buddy" – studentów wolontariuszy, wspomagających studentów obcokrajowców w mobilności w UJK.
3. Wymóg odbywania przez każdego studenta UJK minimum 15 godz. zajęć w języku angielskim oprócz wymaganych lektoratów języka obcego.

Rekomendacje

1. Rekomenduje się zaktywizowanie studentów kierunku *edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej* do większej mobilności w ramach programu Erasmus+.

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Wsparcie dla studentów w procesie uczenia się jest realizowane systematycznie, ma stały i kompleksowy charakter oraz przybiera różnorodne formy, z wykorzystaniem nowoczesnych

technologii. Jest ono dostosowane do celów edukacyjnych i wymagań programu studiów, pomaga w osiąganiu przez studentów zamierzonych efektów uczenia się oraz przygotowuje ich do wejścia na rynek pracy. Studenci mają zagwarantowany bezpośredni kontakt, szczególnie ważny w studiach artystycznych, gdzie relacja mistrz-uczeń odgrywa kluczową rolę. Dodatkowo, bezpośrednie wsparcie zapewnia opiekun roku. Studenci mogą także liczyć na pomoc poprzez dostęp do materiałów dydaktycznych w systemie Wirtualnej Uczelni, konsultacje oraz indywidualne spotkania dostosowane do ich potrzeb.

Uczelnia oferuje szeroki wachlarz wsparcia dla studentów, pomagając im w przygotowaniach do pracy zawodowej oraz w dalszej działalności artystycznej. Pomoc ta obejmuje dostęp do infrastruktury uczelni, możliwość ćwiczenia w salach oraz wypożyczania instrumentów, co jest niezbędne do realizacji zadań zarówno podczas zajęć, jak i poza nimi. Akademickie Biuro Karier (ABK) wspiera studentów w wejściu na rynek pracy oraz w dalszym rozwoju zawodowym. Biuro realizuje projekty takie jak „W stronę rynku pracy”, „Akcelerator rozwoju UJK” oraz „Czas na staż”. Organizuje również spotkania z doradcami zawodowymi, coachami kariery oraz warsztaty, które pomagają w procesie aplikacji o pracę. Zespół oceniający rekomenduje podjęcie starań o zwiększenie dostępności większych sal umożliwiających realizację prób zespołów.

Systemowe wsparcie dla wyróżniających się studentów obejmuje możliwość ubiegania się o indywidualny program studiów, stypendium Rektora dla najlepszych studentów oraz wpis do złotej księgi absolwentów.

Centrum Nauki i Kultury wspiera różnorodne formy aktywności studentów. Jest to jednostka odpowiedzialna za organizację studenckich przedsięwzięć w dziedzinie kultury i nauki, a także za zachęcanie studentów do promowania uczelni poprzez podejmowane działania naukowe i kulturalne. Dostępne są również różnorodne szkolenia i programy z zakresu przedsiębiorczości oferowane przez Akademickie Biuro Karier, a także sekcje sportowe w uczelnianym klubie Akademickiego Związku Sportowego.

Wsparcie w procesie uczenia się jest dostosowane do różnych grup studentów, oferując stypendia socjalne, dla osób z niepełnosprawnościami oraz zapomogi. Studenci mogą ubiegać się o indywidualną organizację studiów lub indywidualny program studiów. Przestrzeń socjalna jest również dostępna dla wszystkich studentek i studentów. W ramach działań na rzecz równości, Wydział Sztuki nawiązał w 2022 roku współpracę z Fundacją „Różowa Skrzyneczka”, dzięki której w damskich toaletach na parterze Instytutu Sztuk Wizualnych oraz Instytutu Muzyki dostępne są darmowe produkty higieniczne. Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami (CWOzN) zapewnia wsparcie studentom z niepełnosprawnościami, udzielając informacji o możliwościach wsparcia w studiowaniu, stypendiach oraz innych świadczeniach. Centrum wspiera również różne formy aktywności naukowej, kulturalnej i społecznej studentów z niepełnosprawnościami. Wsparcie jest również dostępne dla studentów zagranicznych dzięki Działowi Wymiany i Współpracy Międzynarodowej. Dział ten uczestniczy w tworzeniu przyjaznej atmosfery studiów, koordynuje współpracę z koordynatorami Erasmus+ na poziomie instytutów i wydziałów, organizuje program „study buddy” (polscy studenci pomagający uczestnikom wymiany w adaptacji w Polsce), przygotowuje dni adaptacyjne (orientation days) oraz program kulturalny (pokazy, warsztaty tańca ludowego, jednodniowe wycieczki po regionie świętokrzyskim).

Ze względu na specyfikę kształcenia, w tym zajęcia prowadzone indywidualnie lub w niewielkich grupach, studenci mają zapewniony bezpośredni kontakt i wszechstronne wsparcie, co umożliwia

bieżące zgłaszanie sugestii i wniosków w nieformalny sposób. Aby utrzymać przejrzystość w procesie składania wniosków i skarg oraz ich rozpatrywania, została wprowadzona Procedura rozpatrywania skarg, rozwiązywania sytuacji konfliktowych, przeciwdziałania dyskryminacji i zachowaniom przemocowym.

Studenci i wykładowcy kierunku mają zagwarantowany bezpośredni kontakt i dbają o dobrą atmosferę, co pomaga zapobiegać niepożądanym zachowaniom. Dodatkowo, wdrożono Procedurę zapewniania równości i kształtowania środowiska różnorodnego nr WSZJK-WS/9, której celem jest wspieranie równości i inkluzyjności na uczelni. W ramach tej procedury powstała Komisja ds. Równości i Kształtowania Środowiska Różnorodnego, która doradza w tworzeniu odpowiednich warunków do osiągania efektów uczenia się, budowania przyjaznej atmosfery pracy oraz poczucia wzajemnego szacunku i bezpieczeństwa. Na uczelni działa także Centrum Wsparcia Psychologicznego i Psychoedukacji, oferujące terapię zarówno stacjonarnie, jak i zdalnie. Centrum zapewnia konsultacje i wsparcie dla wykładowców w pracy ze studentami w stanach kryzysowych. Od 2022 roku Wydział Sztuki współpracuje z dwiema organizacjami pozarządowymi: Fundacją Słonie na Balkonie, która pomaga dzieciom i młodzieży doświadczającym przemocy oraz wykazującym zachowania autoagresywne i autodestrukcyjne oraz z Regionalnym Centrum Wolontariatu w Kielcach, oferującym bezpłatne wsparcie psychoterapeutyczne. W czerwcu 2022 roku nauczyciele jednostki uczestniczyli w szkoleniu na temat pracy ze studentem w sytuacjach kryzysowych.

Studenci są motywowani głównie poprzez osobisty kontakt z mentorami, którzy są aktywnymi i inspirującymi artystami. Wykładowcy regularnie zachęcają ich do udziału w konkursach i koncertach w Uczelni oraz poza nią. Zespół oceniający zaleca dalsze działania na rzecz promowania twórczości artystycznej wykładowców i studentów, co może przyczynić się do zwiększenia prestiżu uczelni i zainteresowania przyszłych kandydatów.

Kadra wspierająca proces nauczania i uczenia się jest kompetentna i pomaga studentom w rozwiązywaniu ich spraw za pomocą systemów i platform takich jak Wirtualna Uczelnia czy Microsoft 365. Każdy rocznik kierunku ma przydzielonego opiekuna roku, który zapewnia dodatkowe wsparcie. Pracownicy administracyjni i nauczyciele akademicki Wydziału Sztuki uczestniczyli w szkoleniach finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, które podnosiły jakość pracy dydaktycznej i rozszerzały ich kompetencje w zakresie wsparcia studentów w procesie uczenia się. Szkolenia te obejmowały takie tematy jak „Coaching i mentoring w pracy pedagoga”, „Dostępność przestrzeni akademickiej dla osób z niepełnosprawnościami” oraz „Design Thinking w dydaktyce”.

Uczelnia wspiera samorząd i organizacje studenckie zarówno materialnie, jak i niematerialnie. Zarejestrowane koła naukowe mogą ubiegać się o dofinansowanie bieżącej działalności przez Centrum Nauki i Kultury, a ocena merytoryczna wniosków jest dokonywana z udziałem przedstawiciela Uczelnianej Rady Samorządu Studentów. Na Wydziale działa Koło Naukowe Muzyków, możliwe jest również uczestniczenie w kołach funkcjonujących na innych wydziałach. Studenci mają również możliwość uczestniczenia w projektach realizowanych ze środków zewnętrznych. Studenci kierunku mają również reprezentację w strukturach Instytutu oraz uczelnianego samorządu studenckiego.

Rozwój i doskonalenie wsparcia studentów w procesie uczenia się odbywa się poprzez bieżący kontakt i nieformalne ewaluacje, a także przez formalne ankiety zgodnie z ogólnouniwersytecką procedurą. Procedura ta obejmuje ocenę jakości kształcenia oraz obsługi administracyjnej przez studentów i uczestników studiów podyplomowych. Studenci mogą również przekazywać swoje uwagi i sugestie poprzez anonimowe ankiety w systemie Wirtualna Uczelnia, oceniając zajęcia i osoby je prowadzące.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Analiza wykazała, że studenci kierunku otrzymują kompleksowe wsparcie w procesie uczenia się, dostosowane do specyfiki ich studiów, co pomaga im przygotować się do wejścia na rynek pracy oraz rozwijać działalność artystyczną. Kluczowym elementem tego wsparcia jest bezpośredni kontakt w relacji mistrz-uczeń, który motywuje ich do podejmowania działań artystycznych. Uczelnia oferuje różnorodne wsparcie poprzez Akademickie Biuro Karier, Centrum Nauki i Kultury, Centrum Wsparcia Osób z Niepełnosprawnościami, Komisję ds. Równości i Kształtowania Środowiska Różnorodnego, Centrum Wsparcia Psychologicznego i Psychoedukacji oraz inne jednostki. Kadra administracyjna skutecznie wspiera studentów w rozwiązywaniu bieżących problemów, a studenci mają możliwość składania skarg i wniosków. Wsparcie oceniane jest zarówno poprzez nieformalne rozmowy, jak i ankiety.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

1. Zespół oceniający rekomenduje podjęcie starań o zwiększenie dostępności większych sal umożliwiających realizację prób zespołów.
2. Zespół oceniający zaleca dalsze działania na rzecz promowania twórczości artystycznej wykładowców i studentów, co może przyczynić się do zwiększenia prestiżu uczelni i zainteresowania przyszłych kandydatów.

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Uczelnia zamieszcza najważniejsze dokumenty w Biuletynie Informacji Publicznej, gdzie można znaleźć akty prawne regulujące działalność uczelni, takie jak Statut, Uchwały Senatu, Zarządzenia oraz Regulaminy. Strona internetowa Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach jest dostępna dla szerokiego grona odbiorców, zapewniając łatwy dostęp do informacji bez względu na miejsce i czas,

m.in. kryteriach kwalifikacji, programach uczenia się, ocenie efektów uczenia się oraz procedurach związanych z dyplomowaniem, a także sylwetce absolwenta i perspektywach zatrudnienia absolwentów kierunku. Strona internetowa zawiera również regulaminy dotyczące studiów, pomocy materialnej, praktyk oraz informacje dla studentów z niepełnosprawnościami.

Uczelnia stosuje Procedurę nr USZJK-O/1, regulującą dostęp do informacji publicznej, zapewniającą transparentność działalności i zgodność z polityką jakości. Dodatkowo, na Wydziale Sztuki istnieje dedykowana strona internetowa, zawierająca szczegółowe informacje o programie studiów oraz dane kontaktowe do dziekanatu, dostępne dla studentów, wykładowców i zewnętrznych interesariuszy. Uczelnia stosuje różne kanały komunikacji, takie jak Wirtualna Uczelnia, strona internetowa, MS Teams, spotkania, ogłoszenia wywieszane na tablicy informacyjnej.

Uczelnia regularnie ewaluuje dostęp do informacji poprzez analizy prowadzone przez Kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia oraz Zespół ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia, uwzględniając opinie studentów w corocznych ankietach dotyczących obsługi administracyjnej. Opinie na temat dostępu do informacji publicznej pośród innych interesariuszy zbierane są podczas spotkań oraz rozmów nieformalnych.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia zapewnia wszystkim zainteresowanym - osobom kandydującym na studia, studentom, absolwentom, pracodawcom itd.) publiczny dostęp do aktualnych, kompleksowych i dostosowanych do potrzeb różnych grup informacji. Na stronie internetowej Uczelni można znaleźć szczegółowe dane dotyczące warunków rekrutacji, programów studiów, procedur dyplomowania oraz wsparcia w procesie nauki, oferowanych kwalifikacjach i możliwościach dalszego kształcenia. Zakres i jakość informacji dotyczących studiów regularnie podlegają ocenom, a wyniki tych ocen są wykorzystywane do doskonalenia działalności.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Proces kształtowania polityki jakości, w tym sposób organizacji kształcenia na Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach, kompetencje i zakres odpowiedzialności regulują następujące akty normatywne:

- 1) Statut UJK, obowiązujący od 1 października 2019 roku, przyjęty Uchwałą nr 119/2019 Senatu Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z późniejszymi zmianami wprowadzonymi Uchwałami nr 31/2020, 25/2021 oraz 64/2023;
- 2) Regulamin Organizacyjny, obowiązujący od 1 października 2023 roku, przyjęty Zarządzeniem nr 160/2023 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 28 września 2023 r.;
- 3) Regulamin Studiów przyjęty Uchwałą nr 33/2021 i zmieniony uchwałą nr 22/2022 Senatu Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.

Zgodnie ze Statutem Uczelni, za proces organizacji kształcenia odpowiada Wydział (§ 57), a osobą bezpośrednio odpowiedzialną za ten proces jest Dziekan (zał. nr 8 Regulaminu Organizacyjnego), który współdziała w tym zakresie z Prodziekanem ds. Kształcenia oraz Dyrektorem Instytutu Muzyki i Zastępcą Dyrektora ds. Kształcenia. Nadzór administracyjny sprawuje administracja Wydziału Sztuki, w tym pracownik Dziekanatu zajmujący się obsługą studentów i toku studiów na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej oraz odpowiedni pracownik Instytutu Muzyki. Zakres działania administracji wydziałowej określają Regulamin Organizacyjny UJK oraz Regulamin Wydziału Sztuki. Nadzór nad jakością kształcenia i jej doskonaleniem prowadzony jest w ramach Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia i procedury Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia na poziomie uczelnianym i wydziałowym. Powstała struktura odnosi się do wszystkich etapów i aspektów procesu kształcenia. Obejmuje działania na rzecz doskonalenia programów studiów, uwzględniając w szczególności sposób weryfikowania efektów uczenia się na wszystkich kierunkach, formach i poziomach studiów wyższych, ocenę realizacji zakładanych efektów uczenia się, oceny dokonywane przez studentów i absolwentów studiów po zakończeniu danego cyklu kształcenia, opinie nauczycieli akademickich oraz pracowników niebędących nauczycielami akademickimi, wnioski z monitorowania karier zawodowych absolwentów Uczelni oraz potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego. W ramach Uczelnianego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia działają: Uniwersytecka Komisja ds. Kształcenia (UKK) i wydziałowe komisje ds. kształcenia (WKK). W ramach UKK funkcjonują: Zespół ds. Monitorowania Programów i Efektów Uczenia się, Zespół ds. Ewaluacji Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia (WSZJK), Zespół ds. Kadry Dydaktycznej i Procesu Kształcenia. W ramach WKK działają: Kierunkowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia (KZJK) powołane dla wszystkich kierunków studiów oraz Zespoły ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia na Wydziale. Nauczyciele akademicki reprezentujący kierunek Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej są członkami uczelnianej i wydziałowej komisji kształtującej politykę jakości. System jakości kształcenia regulują akty prawne zamieszczone w raporcie samooceny (str.123-124). Przy projektowaniu programu studiów na kierunku Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej uwzględnia się Misję i Strategię Rozwoju UJK, politykę jakości UJK oraz potencjał badawczo-artystyczny i kadrowy Instytutu Muzyki. Uwzględnia się również informacje o analizie zapotrzebowania i tendencji

na rynku pracy, w tym analizy przeprowadzone przez Akademickie Biuro Karier, wyniki konsultacji z interesariuszami zewnętrznymi, w szczególności z przedstawicielami interesariuszy zewnętrznych będącymi członkami Kierunkowego Zespołu ds. Jakości Kształcenia, a także współpracę z krajowymi podmiotami kulturalno-oświatowymi. Brane pod rozagę są sugestie pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych zatrudnionych w jednostce i wykładowców zatrudnionych w ramach umów cywilno-prawnych. Informacje pozyskiwane są również poprzez nieformalne kontakty, rozmowy z absolwentami czy kontakty z przedstawicielami instytucji kulturalno-oświatowych. W pracach projektowych programu studiów wykorzystywane są również wzorce krajowe i międzynarodowe w zakresie kształcenia na kierunku Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej, zainteresowanie potencjalnych kandydatów, a także analiza współczesnych osiągnięć technicznych i technologicznych umożliwiających studentom tworzenie koncepcji artystycznych z wykorzystaniem narzędzi multimedialnych. W pracach nad programami kształcenia biorą udział przedstawiciele studentów Instytutu Muzyki UJK. Zmiany w programie studiów, zgodnie z Zarządzeniem Rektora nr 195/2023 oraz Procedurą tworzenia i zaprzestania prowadzenia studiów wyższych i studiów podyplomowych oraz modyfikowania programów tych studiów (WSZJK-W/1, w. 07/2023), wprowadza i opiniuje Kierunkowy Zespół ds. Jakości Kształcenia (KZJK). Po uzyskaniu pozytywnej opinii Samorządu Studenckiego, zmodyfikowany program studiów jest przekazywany do Wydziałowej Komisji ds. Kształcenia. W pracach nad wprowadzeniem zmian w programach studiów biorą udział również interesariusze zewnętrznymi. Po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Wydziału dokumenty wchodzące w skład zmodyfikowanego programu studiów zatwierdza Dziekan, a następnie (za pośrednictwem Sekcji Jakości Kształcenia) przekazuje je do dalszego procedowania Zespołowi ds. Monitorowania Programów i Efektów Uczenia się UJK, który po analizie przedstawia swoją opinię na posiedzeniu Uniwersyteckiej Komisji ds. Kształcenia. Uniwersytecka Komisja ds. Kształcenia w drodze głosowania wydaje swoją opinię rekomendując lub nie rekomendując przedstawienie Senatowi zmodyfikowanego programu studiów. W przypadku pozytywnej opinii Uniwersyteckiej Komisji ds. Kształcenia oraz odpowiedniej komisji senackiej, program studiów uwzględniający rekomendowane zmiany przedstawia przewodnicząca UKK na posiedzeniu Senatu, który podejmuje stosowną uchwałę. Zmiany w programie studiów wprowadzane są od nowego cyklu kształcenia. Dokonując zmian w programie studiów bierze się pod uwagę: tradycje kształcenia artystycznego w obszarze sztuk muzycznych, działalność artystyczną i badawczą kadry uniwersyteckiej w dyscyplinie sztuki muzyczne, analizę programów studiów muzycznych w różnych krajach, analizę tendencji na rynku pracy; analizę środowiska społeczno-gospodarczego, współpracę z interesariuszami zewnętrznymi, współpracę z krajowymi podmiotami kulturalno-oświatowymi; wyniki ankietyzacji przeprowadzonych wśród absolwentów, wyniki analiz przeprowadzonych przez Akademickie Biuro Karier, sugestie pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych zatrudnionych w jednostce, wykładowców zatrudnionych w ramach umów cywilno-prawnych i absolwentów, analizę współczesnych osiągnięć technicznych i technologicznych umożliwiających tworzenie koncepcji artystycznych z wykorzystaniem narzędzi multimedialnych. Program studiów na studiach stacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia na kierunku Edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej (profil ogólnoakademicki) jest dostosowany do zapisów ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z 20 lipca 2018 r. i powstał w oparciu o: tradycje kształcenia artystycznego w obszarze sztuk muzycznych, działalność artystyczną i badawczą kadry uniwersyteckiej w dyscyplinie sztuki muzyczne, analizę programów studiów muzycznych w różnych krajach, analizę tendencji na rynku pracy, analizę środowiska społeczno-gospodarczego; współpracę z interesariuszami zewnętrznymi i krajowymi podmiotami kulturalno-oświatowymi; wyniki ankietyzacji przeprowadzonych wśród absolwentów, analizy przeprowadzone przez Akademickie Biuro

Karier, sugestie pracowników badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych zatrudnionych w jednostce, wykładowców zatrudnionych w ramach umów cywilno-prawnych oraz absolwentów, współczesne osiągnięcia techniczne i technologiczne umożliwiające studentom tworzenie koncepcji artystycznych z wykorzystaniem narzędzi multimedialnych.

Zasady projektowania, dokonywania zmian i zatwierdzania programu studiów obowiązujące od roku akademickiego 2022/2023 są uregulowane następującymi przepisami:

- 1) Zarządzenie nr 22/2020 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 30 stycznia 2020 roku w sprawie wytycznych dotyczących budowy programu studiów oraz wzoru wniosku o utworzenie nowego kierunku studiów wyższych;
- 2) Zarządzenie nr 127/2020 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 17 czerwca 2020 r. zmieniające zarządzenie nr 22/2020 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie wytycznych dotyczących budowy programu studiów oraz wzoru wniosku o utworzenie nowego kierunku studiów wyższych;
- 3) Zarządzenie nr 211/2020 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 30 września 2020 r. zmieniające zarządzenie nr 22/2020 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie wytycznych dotyczących budowy programu studiów oraz wzoru wniosku o utworzenie nowego kierunku studiów wyższych;
- 4) Zarządzenie nr 120/2021 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 2 września 2021 r. zmieniające zarządzenie nr 22/2020 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 30 stycznia 2020 r. w sprawie wytycznych dotyczących budowy programu studiów oraz wzoru wniosku o utworzenie nowego kierunku studiów wyższych;

W celu zapewnienia realizacji programów studiów w najwyższym standardzie jakości, opracowano procedurę oceny funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości kształcenia WSZJK-W/3 w wersji 8 z 01.12.2023 r.

Dla określenia trybu i zasad przeprowadzania oceny funkcjonowania Systemu Jakości Kształcenia, w tym dokumentowania tego procesu. Zgodnie z założeniami Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia, programy studiów podlegają systematycznej ocenie i doskonaleniu przez komisje/zespoły funkcjonujące w ramach WSZJK. Jest to cyklicznie przeprowadzany proces kontroli wewnętrznej. Monitoring programów studiów odbywa się na kilku poziomach i jest poddawany opinii studentów.

Na poziomie Instytutów i Katedr programy studiów są poddawane analizie przez Kierunkowe Zespoły ds. Jakości Kształcenia, które sprawdzają m.in. aktualność treści oraz literatury w kartach przedmiotów oraz we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi analizują harmonogram studiów (plan zajęć) pod kątem przydatności przedmiotów w pracy zawodowej; Na poziomie Wydziału monitoring jakości kształcenia prowadzony jest w ramach Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia – Zespół ds. Ewaluacji Jakości Kształcenia (ZEJK), który dokonuje wg harmonogramu analizy i oceny: programów kształcenia wraz z kartami przedmiotów; porozumień dotyczących praktyk zawodowych; protokołów z posiedzeń Kierunkowych Zespołów ds. Jakości Kształcenia; realizacji hospitacji zajęć dydaktycznych; dyscypliny odbywania zajęć dydaktycznych; udostępnienia opisu sylwetki absolwenta. Z każdej oceny

danego kierunku sporządzany jest raport zawierający uwagi, które są przedstawiane podczas posiedzenia WKK; Na poziomie Uczelni programy studiów są kontrolowane wg harmonogramu, w ramach wewnętrznej ewaluacji przeprowadzanej przez Zespół ds. Monitorowania Programów i Efektów Uczenia. Warto podkreślić, że Zespół rozpoczyna kontrolę od sprawdzenia czy zalecenia z poprzedniej kontroli zostały wdrożone. Na wszystkich etapach przygotowywania programów studiów, zarówno podczas tworzenia nowego kierunku, jak również modyfikacji (aktualizacji) istniejących już programów uczestniczą interesariusze zewnętrzni. Przy nowo przygotowywanych kierunkach opiniuje się zaproponowane przedmioty wraz z liczbą godzin oraz formą zajęć, wysyłając je do różnych przedstawicieli rynku pracy. Interesariusze zewnętrzni wchodzi w skład Wydziałowej Komisji ds. Kształcenia oraz Kierunkowych Zespołów ds. Jakości Kształcenia.

Weryfikacja osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów odbywa się zgodnie z przyjętą procedurą oceny osiągania zakładanych efektów uczenia się – WSZJK-W/2 w wersji 8 z 01.12.2023 r. Metodami weryfikacji osiągnięcia przedmiotowych efektów uczenia się są w szczególności: prace etapowe realizowane przez studenta w trakcie studiów, takie jak sprawdziany, prace zaliczeniowe, prace domowe, referaty, prezentacje, występy artystyczne, kolokwia, projekty etc. Szczegóły dotyczące form weryfikacji określa karta przedmiotu. Egzaminy z przedmiotu, które mogą mieć formę ustną, pisemną lub praktyczną, zgodnie z kartą przedmiotu. Student ma prawo do uzasadnienia przez prowadzącego otrzymanej na egzaminie oceny. Egzamin ustny może być przeprowadzany w obecności innych studentów i/lub pracowników. Egzamin pisemny może mieć formę testu lub opisową. Egzamin przeprowadza się w sali dydaktycznej, w której jest możliwe właściwe rozlokowanie studentów, zapewniające komfort pracy i jej samodzielność. Prowadzący egzamin ma prawo przerwać lub unieważnić egzamin, gdy praca studenta nie jest samodzielna (student korzysta z niedozwolonych materiałów, urządzeń i z pomocy innych osób). Egzamin artystyczny może być przeprowadzony w pomieszczeniach UJK, w instytucjach kultury lub w innych miejscach umożliwiających weryfikację nabytych umiejętności. Zaliczenia i zaliczenia z oceną, gdzie prowadzący zajęcia określa kryteria oceny, jej składowe i uzasadnia ocenę otrzymaną przez studenta. Zaliczenie może przybrać formę: ustną, pisemną lub prezentacji artystycznej. Występy artystyczne, uwzględniające udział studenta w przedsięwzięciach artystycznych, zgodnie z kartą przedmiotu. Praktyki artystyczne, obejmujące udział studenta w praktykach w miejscach zatwierdzonych przez opiekuna, zgodnie z regulaminem praktyk. Ocenę procesu dyplomowania.

Ponadto raz w roku wśród absolwentów kierunków studiów prowadzonych na Wydziale Sztuki UJK przeprowadzane jest badanie ankietowe, mające na celu weryfikację osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się (ankiety są przygotowane w formie drukowanej, wypełniane przez studentów w sposób anonimowy). Oprócz tego, zgodnie z zarządzeniem nr 196/2023 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 16 listopada 2023 roku zmieniające zarządzenie nr 166/2020 Rektora Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z dnia 28 sierpnia 2020 roku w sprawie zasad przeprowadzania ogólnouniwersyteckich badań ankietowych w Uniwersytecie Jana Kochanowskiego w Kielcach oraz procedurę badań ankietowych WSZJK-W/5 w wersji 10 z 01.12.2023 r.

W Uczelni, w sposób systematyczny, przeprowadzana jest ankietyzacja w ramach WSZJK. Dwa razy w roku, po każdym semestrze, przeprowadza się badania ankietowe w formie elektronicznej za pośrednictwem systemu Wirtualna Uczelnia, w celu uzyskania opinii studentów na temat realizacji zajęć dydaktycznych (ocena nauczyciela akademickiego). Przynajmniej raz w roku akademickim oceniane są przez studentów również jednostki administracji wydziałowej i jednostki ogólnouczelniane. Natomiast na zakończenie cyklu kształcenia studenci oceniają ogólny poziom zajęć

dydaktycznych, bazę dydaktyczną oraz inne aspekty studiowania np. dostęp do informacji, system wsparcia socjalno-bytowego, warunki stwarzane przez uczelnię dla rozwoju naukowo-kulturalnego, sportowego czy dostosowanie kształcenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Ankiety są anonimowe, zostały skonstruowane w taki sposób, aby poprzez uzyskane informacje podjąć szeroki dialog między studentami a władzami Uczelni i Wydziału, w celu dążenia do zapewnienia najwyższej jakości kształcenia. Raport z badań ankietowych oraz wynikające z nich rekomendacje zamieszczone są na stronie Uczelni w zakładce Jakość kształcenia oraz na stronie Wydziału Sztuki w zakładce Wewnętrzny System Zapewnienie Jakości Kształcenia. Znajdują się tam sprawozdania, raporty i oceny Wydziałowej Komisji ds. Kształcenia.

Na podstawie zebranych danych (między innymi pochodzących z procesu ankietyzacji) KZJK, jak również WKK podejmują decyzję o modyfikacji programów studiów, które z reguły polegają na:

przesunięciu przedmiotu na inny semestr, jeżeli wnioskuje o to studenci lub pracownik; zwiększeniu lub zmniejszeniu liczby godzin, weryfikacji treści kształcenia zawartych w karcie przedmiotu, zmiana zalecanej literatury, zmianie liczby ECTS w ramach danego przedmiotu/zajęć, zmianie formy zajęć, włączeniu zajęć w języku obcym (cały przedmiot lub część zajęć), wprowadzeniu nowego przedmiotu, usunięciu istniejącego przedmiotu. W przypadku, gdy w procesie weryfikacji ankiet oceniających pracowników Instytutu Muzyki zostanie odnotowana ocena niesatysfakcjonująca lub negatywne uwagi studentów odnośnie do sposobu prowadzenia zajęć przez pracownika, Dyrektor Instytutu Muzyki / Wicedyrektor ds. kształcenia podejmuje stosowne działania, tj. przeprowadza rozmowę z pracownikiem, mającą na celu wyjaśnienie zaistniałych okoliczności i zidentyfikowanie obszarów wymagających poprawy. Celem tego podejścia jest nie tylko rozwiązanie ewentualnych problemów, ale przede wszystkim podniesienie poziomu dydaktycznego oraz zapewnienie wysokiej jakości nauczania. Na Wydziale Sztuki dokonywany jest systematycznie proces monitorowania struktury ocen, który przyczynia się do stałej poprawy jakości procesu dydaktycznego oraz weryfikacji treści i efektów uczenia się. Przeprowadzany jest on poprzez analizę ocen prac etapowych, zaliczeniowych, egzaminacyjnych w trakcie studiów, ocenę praktyk oraz ocenę procesu dyplomowania. Ponadto po semestrze zimowym oraz letnim w roku akademickim 2020/2021 przeprowadzono nową ankietę wśród studentów, dotyczącą ocen realizacji zajęć zdalnych.

Na koniec roku akademickiego 2020/2021 skierowano po raz pierwszy ankietę do przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

W związku z faktem, iż zespół oceniający wykazał liczne nieprawidłowości w odniesieniu do kryterium 1 i 3 należy stwierdzić, że automatycznie jakość kształcenia w odniesieniu do tworzenia i doskonalenia programu studiów budzi spore wątpliwości. Po dokonaniu przeglądu doskonalenia programów

studiów stwierdzono, iż nie do końca spełniają one kryteria określone w standardach jakości kształcenia ustalonych dla profilu ogólnoakademickiego. W tym względzie zauważalny jest wyraźny brak dyskusji w gronie pedagogów i studentów. Nazwy zakładów oraz zakres ich odpowiedzialności nie pokrywają się z funkcjonującymi ścieżkami kształcenia. Sylwetka absolwenta nie jest jasno zdefiniowana. Niejasność pozostawia zasadnicza koncepcja kierunku, który utracił swoją spójność i jednoznaczność poprzez rezygnację z uzyskiwania uprawnień nauczycielskich przez sporą część studentów. W koncepcji wadliwe jest położenie wzmożonego nacisku na wykonawstwo instrumentalne, praktykę estradową, a także brak odpowiedniej i uzasadnionej formy dyplomowania dla studentów zakresu realizacja dźwięku. Rażący nacisk na wykonawstwo instrumentalne w zestawieniu z grupowymi lekcjami z dyrygowania (2-3 osoby) stanowi dysproporcję. Zauważalne są wady w koncepcji kierunku (wykonawstwo instrumentalne, wykonawstwo wokalne, realizacja dźwięku) w ramach podstawowego, jakim jest edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej. W opinii zespołu niezwykle ważne jest, by nazwy kierunków były jednoznaczne co do koncepcji i treści programowych oraz porównywalne ze stosowanymi w innych uczelniach uniwersyteckich i muzycznych, a także aby nie wkraczały znacząco w obszar innych kierunków, funkcjonujących w przestrzeni akademickiej. Kierunkowe efekty uczenia się sformułowano przez dosłowne przytoczenie efektów uczenia się zawartych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w związku z czym nie mają one wystarczającego uszczegółowienia, aby wskazywały na realne kompetencje absolwenta. Ponadto sformułowanie efektów w ramach przedmiotów mają bardzo różny stopień ogólności i aktualności (jak np. nieaktualne sformułowania niektórych sylabusów co sprawia, że nie są miarodajną wskazówką dla wymagań od studentów).

Powyższe uwagi wymienione poniżej w punktach, stanowią podstawę do zarzutów w pozytywnej ocenie spełniania kryterium standardu jakości 10.1

1. Nazwy zakładów oraz zakres ich odpowiedzialności nie pokrywają się z funkcjonującymi ścieżkami kształcenia.
2. Sylwetka absolwenta nie została jasno zdefiniowana.
3. Niejasna zasadnicza koncepcja kierunku, który utracił swoją spójność, jednoznaczność poprzez rezygnację z uzyskiwania uprawnień nauczycielskich przez sporą część studentów.
4. Wadliwe koncepcje wzmożonego nacisku na wykonawstwo instrumentalne, praktykę estradową.
5. Brak odpowiedniej i uzasadnionej formy dyplomowania dla studentów zakresu *realizacji dźwięku*.
6. Nazwa przedmiotu instrument główny jest myląca w stosunku do kierunków instrumentalnych o nieporównywalnie wyższym poziomie wymagań programowych.
7. Przedmiot instrument odbywa się w obsadzie 1 na 1, natomiast w zestawieniu z grupowymi zajęciami z dyrygowania (2-3 osoby) stanowią rażącą dysproporcję.
8. Brak możliwości ewidentnych odniesień wykorzystania fortepianu w obszarze pracy pedagogicznej, chórmistrzowskiej czy animacyjnej

Powyższe uwagi uwydatniają zasadnicze wady w koncepcji tworzenia kierunku studiów (wykonawstwo instrumentalne, wykonawstwo wokalne, realizacja dźwięku) tymczasem nazwa kierunku brzmi

edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej. Wobec tego trudno oceniać wewnętrzną ewaluację bez uwzględnienia tylu poważnych uchybień.

Duża rozbieżność między programowo oferowanymi a realizacją pogłębia ogromny deficyt organizacji kształcenia. Same ankiety czy osoba, która nimi zarządza nie przekładają się na poprawę jakości kształcenia wobec tylu zarzutów zespołu oceniającego. Wobec wyboru modułów, które nie są równoznaczne z pojęciem zakresu specjalności rozmywa się obraz sylwetki absolwenta wskutek braku dokładnego i jasnego opisu zakresu rozwoju kształcenia. Kolejnym poważnym zarzutem zespołu było, iż kierunkowe efekty uczenia się są sformułowane przez dosłowne cytowanie efektów uczenia się zawartych w Rozporządzeniu MNiSW z dnia 14 listopada 2018. W związku z tym nie zawierają same w sobie wystarczającego uszczegółowienia wskazującego realne kompetencje absolwenta kierunku. Powyższe zarzuty poddają w wątpliwość skuteczność wewnętrznej ewaluacji gdyż kryteria te są ze sobą powiązane i nie sposób ich rozdzielać wobec tylu stwierdzonych nieprawidłowości.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

1. Zaleca się na kierunku edukacja artystyczna w zakresie sztuki muzycznej wdrożenie w sposób efektywny uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia, podjęcie uchwał naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości na przyszłość, będących podstawą do formułowania zaleceń.
2. Zaleca się zmianę nazwy przedmiotu *instrument główny*, która kładzie nacisk na aspekt wykonawczy i jest myląca w stosunku do kierunków instrumentalnych innych uczelni w Polsce, o nieporównanie wyższym poziomie wymagań programowych. Należy w sposób bardziej wyrazisty i spójny przedstawić sylwetkę absolwenta oraz jednoznaczną zasadę jego dyplomowania.